Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 255 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Spalių-October 30, 1944 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI.

ANGLAI GRĘSIA SUIMT 40,000 VOKIEČIŲ HOLANDIJOJ

KRISLAI

"Soviet Russia Today."
Smūgis Japonijai.
Hitlerio "Tvirtuma."
Mokinasi iš Lenkų Ponų.

Rašo D. M. ŠOLOMSKAS

Anglų kalboj žurnalas "Soviet Russia Today," yra vienas iš tų, kuris pateikia faktus apie Sovietų Sąjungos gyvenimą. Administratorius Theodore Bayer praneša, kad kiekvienos laidos spausdina virš 100,000 kopijų. Daugiau, kaip 6,000 knygynų ima žurnalą, kur jį šimtai tūkstančių žmonių pasiskaito. Jis išeina kartą į mėnesį, gražiai iliustruotas.

★ ★ ★

Japonijos imperialistai ir vėl gavo smūgį sausžemyje ir ant jūros. Kada Amerikos laivynas skynė kelią į Filipinų salas, tai Japonijos imperialistai paskelbė savo "pergalę," būk jie daug "nuskandino" mūsų laivų.

Bet jų ta "pergalė" sprogo, kaip Hitlerio "pergalės," nes tuojau amerikiečiai iškėlė galingą armiją ant Leyte salos, Filipinuose. Aišku, kad jeigu japonai būtų sumušę Amerikos laivyną, tai mūsų armija nebūtų buvusi iškelta ant salos.

★ ★ ★

Amerikos armijos iškėlimas Filipinų salose sudaro mirtiną pavojų Japonijos imperialistams, nes tas grūmoja atkirsti jų jėgas Borneo, Sumatra, Java, Celebes salose ir Malajaus pussalyje.

Japonijos imperialistai metėsi į desperatišką žygį, kad sumušus Amerikos laivyną, bet vėl patys buvo sumušti.

★ ★ ★

Pirmiau Hitleris garsino "Europos tvirtumą," siuntė per "neutrališkas" šalis propagandos paveikslus, kurie vaizdavo galingus "fortus," dideles "kanuoles" ir sakė, kad lai nė nebando Amerikos ir Anglijos armijos išlipti Europoj.

Mūsų armijos išlipo Italijoj, Šiaurinėj ir Pietinėj Francijoj ir daugelyje vietų nė nerado tų "fortų."

★ ★ ★

Tada Hitleris ir jo agentai ėmė garsinti "Vokietijos tvirtumą." Bet štai Amerikos ir Anglijos armijos veržiasi į Vokietiją vakaruose, o Raudonoji Armija jau yra Rytų Prūsijoj.

Kovų dar bus daug ir sunkių, bet Hitlerio blofai susmuko, jo viešpatavimui jau artinasi galas.

★ ★ ★

Klerikalų, Socialistų ir tautininkų fondas neva rengiasi rinkti drabužius, bet jie nesirengia juos siųsti į Lietuvą. Jų vadai jau garsiai kalba, kad parendavos kur nors sklepą ir laikys tuos drabužius tol, kol į Lietuvą bus nuvežtas viešpatauti Smetonos "kronprincas" Julius Smetona. Reiškia, surinkti drabužiai nebus pasiųsti Lietuvos žmonėms.

★ ★ ★

Šitą išradimą jie pasiskolino iš lenkų ponų. Lenkai ponai iš Nacionalio Karo Fondo išgavo $3,000,000. Jie leido pinigus, rinko drabužius ir krovė į "verauzes." Russian War Relief daug kartų siūlėsi persiųsti tuos drabužius į išlaisvintas Lenkijos vietas, bet ponai nesutiko. Tautinis Lenkijos Išlaisvinimo Komitetas iš Liublino prisiuntė specialį prašymą, kad siųstų tuos drabužius, bet ponai neklauso ir tiek.

★ ★ ★

Dabar tokią Lietuvos žmonėms "pagalbą" rengiasi duoti klerikalų, socialistų ir tautininkų vadai. Jiems rūpi niekinimas Amerikos talkininkės, bet ne Lietuvos žmonėms pagalba.

Chicago. — Čia kalbėdamas, prez. Rooseveltas pastebėjo ryšius tarp fašistinės Ašies pataikūnų ir republikonų kandidato į prezidentus Th. Dewey.

Rytų Prūsijoj Sovietai nukovė dar 60,000 nacių.

Apie 1,000,000 Philadelphiečių Entuziastiškai Sveikino Prezidentą

Philadelphia, Pa. —Philadelphiečiai didžiausiu entuziazmu pasitiko atvykusį prez. Rooseveltą. Važinėjant jam atviramė automobilyje gatvėmis, 800,000 iki miliono žmonių, sustoję ant šaligatvių sveikino prezidentą, nepaisydami, kad buvo šalta ir lijo dalinai su sniegu. Temperatūra buvo apie 40 laipsnių. Tai buvo tikrai triumfališka prezidento kelionė.

Savo džiaugsmingu sujudimu dėlei prezidento atsilankymo philadelphiečiai pralenkė net newyorkiečius.

Prez. Rooseveltas aplankė laivyno ir armijos įrengimus ir apvažiavo įvairias gyvenamąsias, fabrikines ir biznišKas Philadelphijos dalis. Kelionėje po miestą jis praleido beveik keturias valandas, nežiūrint tokio nejaukaus oro.

Apart Philadelphijos, prezidentas staptelėjo dar Wilmingtone, Delaware, ir Camdene, N. J. Wilmingtone jis pasakė prakalbėlę nuo savo traukinio platformos, o Camdene kalbėjo prie miesto valdybos rūmo, nors jam bekalbant, šiurpus, šaltas lietus riedėjo per prezidento veidą. Vienur ir kitur tūkstančiai žmonių susigrūdo pasiklausyti jo kalbos.

Bekalbant prezidentui Philadelphijoj, Shibe Parke, publika kartotinai sveikino jį skardžiais šūkiais ir delnų plojimais. Tos žmonių ovacijos ne sykį pertraukė prezidento kalbą, kurios dalis jis, todėl, turėjo vėl pakartoti.

Raudon. Armija Atvadavo Rusinų Sostinę

London. — Praeitos savaitės pabaigoj, Raudonoji Armija, šalia kitų laimėjimų, atvadavo Užhorodą, Rusinijos arba Karpatų Ukrainos sostamiestį.

Rusija buvo sudėtinė savivaldiška Čechoslovakijos dalis, iki Hitleris užėmė Čechoslovakiją. Tada vengrai pasigrobė rusinų kraštą.

Kartu su Uzhorodo atvadavimu sovietiniai kariai išlaisvino jau beveik visą Rusiniją nuo vengrų ir vokiečių.

BULGARIJOS PERTAIKA

Maskva. — Bulgarijos atstovai pasirašė pertaikos (paliaubų) sutartį su maršalu Tolbuchinu, kaipo Sovietų Sąjungos atstovu, ir su Amerikos ir Anglijos atstovais. Bulgarų valdžia sakėsi įvykdžius daugumą pertaikos sąlygų jau pirm pasirašymo.

ANGLAI-KANADIEČIAI PAĖMĖ TILBURGĄ, ARTĖJA PRIE ANTWERPO

Francija. — Anglai atėmė iš vokiečių Tilburg miestą Holandijoj ir užėmė vietas už dviejų mylių nuo Bredos. Anglų artilerija jau bombarduoja nacius Bredoje.

Breda yra laikoma paskutiniais vartais pabėgimui 40,000 hitlerininkų iš vakarinės Holandijos. Associated Press praneša, kad tie naciai daro desperatiškus bandymus ištrūkti pro Bredą į šiaurius.

Breda yra paskutinė vokiečių tvirtuma į pietus nuo Meuse upės Holanijoje. Anglai dalinai jau apsupo Bredą.

Kanadiečiai paėmė Bergen op Zoom, o pietiniame šone Schelde upės žiočių jie pasiekė pajūrius į šiaurvakarius nuo Groede. Tuo pačiu laiku anglai-kanadiečiai užėmė pozicijas už 6 mylių nuo didelio Belgijos miesto ir uosto Antwerpo.

Vokiečiai atgriebė Mejel. Tai buvo vienintėlis jų laimėjimas.

Supleškinta 48 Jap. Laivai

Perlų Uostas. — Naujausiomis žiniomis, Jungtinių Valstijų karo laivai ir submarinai vien Surigao Sąsiauryje nuskandino 4 Japonijos lėktuvlaivius ir 16 kitų karinių laivų, tarp kurių buvo du karo didlaiviai po 29,330 tonų, du didieji šarvuotlaiviai, du lengvieji šarvuotlaiviai ir 10 naikintuvų.

Tuo būdu amerikiečiai per trijų dienų mūšius jūrose Filipinų srityje sunaikino bei sunkiai sužalojo 48 karinius Japonijos laivus.

SOVIETŲ PERGALĖS LENKIJOJ, JUGOSLAVIJOJ, VENGRIOJ IR SLOVAKIJOJ

London. — Raudonoji Armija, šonu apeidama vokiečius Varšavoj, užėmė nacių tvirtovę Jablonna - Legionovo, 9 mylios į šiaurvakarius nuo Varšavos.

Tuo pačiu laiku sovietinė kariuomenė Jugoslavijoj paėmė daugiau kaip 80 gyvenamųjų vietų į šiaurvakarius nuo to krašto sostinės Belgrado ir pasiekė Dunojų 35 mylių frontu.

Vengrijoj Sovietų kariuomenė atėmė iš vokiečių ir vengrų virš 60 miestų, miestelių ir kaimų.

Slovakijoj, rytinėje Čechoslovakijos dalyje Raudonoji Armija išmušė hitlerininkus iš Batovo ir paėmė eilę gyvenamųjų vietų.

Jungtinių Valstijų Laivynas, Po Smūgio Japonam, Dabar Vyrauja Jūroj iki Tokio

Perlų Uostas.— Po triuškinančio smūgio, kirsto japonam jūroje ties Filipinais, dabar Jungtinių Valstijų laivynas vyrauja arba net viešpatauja ne tik Chinijos jūrose, bet ir visame Pacifiko Vandenyne iki Japonijos sostamiesčio Tokio.

Mūšiuose Filipinų srityje Amerikos laivynas tiek nuskandino ir pavojingai apšlubino Japonijos laivų, kad dabar japonų laivynas negali atsilaikyt prieš jokią pirmos rūšies jėgą jūroje, kaip teigia admirolas Nimitz, Jungt. Valstijų laivyno komandierius Pacifiko Vandenyne.

Paskutiniais žygiais ties Filipinais amerikiečiai nugramzdino ir sunkiai sužalojo iki 40 Japon. karinių laivų. Vien Surigao Sąsiauryje Amerikos laivai nuskandino tris japonų karo didlaivius, penkis šarvuotlaivius ir aštuonis kitus karinius laivus-naikintuvus, kaip teigia Jungt. Valstijų admirol. J. B. Olendorfas.

Amerikos nuostoliai buvo palyginamai maži. Amerikiečiai nustojo tik vieno lėktuvlaivio Princetono, dviejų lėktuvlaivių palydovų, dviejų naikintuvų ir vieno mažiuko karinio laivuko.

Amerikiečiai Veik Užvaldė Samar Salą

Leyte Sala. — Jungtinių Valstijų kariai, persikėlę iš Leyte salos per jūros sąsiaurį į Samar salą, suplieke japonus ir veik faktinai užvaldė šią didžią Filipinų salą. Dabar amerikiečiai iš Samar grumoja japonams ir Luzone, pačioj didžiausioj Filipinų saloj.

Leyte saloje jankiai iki šiol užmušė, rimtai sužeidė bei suėmė 14,405 japouns. O iš amerikiečių pusės buvo tik 2,160 nukauta, sužeista ir be žinios dingo.

Chicagoj 260,000 Klausėsi Prezidento Kalbos

Chicago.—110,000 žmonių sugužėjo (kiek tik tilpo) į Soldier Field areną pasiklausyti prez. Roosevelto kalbos, o dar 150,000 nesutilpusių klausėsi jos iš radijo garsiakalbių aplinkui. — Rytoj bus paduota jo kalbos turinys.

Novi Sad Laimėjimas

London. — Jugoslavijoje Sovietų kariuomenė išvien su maršalo Tito partizanais atėmė iš vokiečių Novi Sad, septintą didžiausią Jugoslavijos miestą, stovintį šiaurinėje Dunojaus pakrantėje.

ROOSEVELTO FAKTAI PRIEŠ REPUBLIKONŲ PRIEKABES DĖL GINKLAVIMOSI

Philadelphia, Pa. —Prez. Roosevelt, kalbėdamas Shibe Parke, penktadienį vakare, išdėstė, kaip jo valdžia ginklavo Jungtines Valstijas apsiginti. Tuomi jis atsakė į republikonų kandidato Thomo Dewey kaltinimus, kad, girdi, Roosevelto valžia iš anksto nedarius jokių reikalingų karinių pasiruošimų.

Daugiau kaip 50,000 žmonių kartotinai ir griausmingai sveikino prezidento pareiškimus.

PREZIDENTO KALBA

Prez. Rooseveltas, tarp kitko, sakė:

Amerikos laivynas dabar yra didesnis, negu viso pasaulio laivynai, sudėjus juos kartu. Sakydamas 'visi laivynai', aš įskaičiau ir Japonijos laivyną, buvusį pirm trijų dienų....

Per vienus paskutinius metus mūsų armija, laivynas ir oro jėgos dalyvavo 27-se daugmeniškuose įsiveržimuose į priešų valdytus įvairių žemių krantus. Kiekvieną įsiveržimą reikėjo ištisus mėnesius atydžiausiai planuoti ir kuo tikriausiai visų jėgų veiksmus iš anksto suderinti. Didesniems žygiams reikėjo šimtų karinių laivų, tūkstančių mažesnių laivų, tūkstančių lėktuvų ir šimtų tūkstančių vyrų. Ir kiekvienas iš tų įsiveržimų buvo padarytas su triumfališku pasisekimu.

Trumpiau kaip per penkis mėnesius mes padarėme didžių ofensyvo žygių ir Europoje ir Filipinų salyne, taigi karo laukuose, tarp kurių yra 13,000 mylių.

Kalbant apie garbingus mūsų veiksmus Filipinuose, įdomu būtų man žinoti, — kas atsitiko su tais (republikonų) įtarimais, kad aš, girdi, politiniais sumetimais nesiuntęs generolui MacArthurui gana jėgų ir reikmenų?

Neseniai vienas žymus republikonų kalbėtojas sakė, kad dabartinė jūsų valdžia yra 'keisčiausias netinkamų, negabių žmonių būrys iš visų, kurie bet kada buvo valdžioje.'

Iš to įtarimo tegalima padaryti tik vieną išvadą, kad mes, girdi, prakišame karą. Jeigu taip, tai daugumą mūsų dar to nežinojo, ir tai bus tikra naujiena naciams ir japonams.

Republikoniško Dewey obuolys nuo republikoniškos Hooverio obelies netoli ritasi.

Rekordų Liudijimas

Užrekorduoti faktai rodo, jog aš beveik nuo pat pirmosios minutės valdžioje pradėjau atsteigti Jungtinių Valstijų laivyną, kurį pirmesniosios valdžios buvo taip nugyvenusios. Republikonų valdžios su falšyvu savo taupumu ne tik naikino laivus, bet neleido laivynui daryti tinkamų pratimų bei manevrų ir neparūpino jam gana reikmenų. Buvo prieita prie to, kad jūreiviai kai kuriuose laivuose patys sumesdavo pinigų, kad galėtų nupirkt šveitimo (paišiaus) nužibint misinginiams laivų įrengimams.

Rekordai rodo, jog pirma, negu japonai užpuolė Perlų Uostą, mes jau buvome baisiai daug nuveikę, kad pastatyt šiam kraštui didžiausią karo mašiną iš visų, kokios tik bet kada buvo pasauliui žinomos.

Imkime, pavyzdžiui, laivus admirolo Halsey'o galingojo Trečiojo laivyno, kuris tik ką sudavė Japonijos laivynui aršiausią smūgį visoje jos istorijoje.

Kiekvienas karo laivas tame amerikiniame laivyne buvo pastatytas pagal patvarkymus, duotus tarp 1933 ir 1938 metų. Visi šie karo laivai buvo pradėti statyt daug anksčiau, negu už vienų metų pirm Perlų Uosto užpuolimo.

Visiems, apart dviejų, skaitlingiem šarvuotlaiviam admirolo Halsey'o laivyne pastatyt buvo duota įsakymai tarp 1943 ir 1940 metų; ir visų jų statymas, apart vieno, buvo pradėtas pirm Perlų Uosto užpuolimo.

Dabartinė valdžia pirm Perlų Uosto užpuolimo davė patvarkymus pastatyt visus lėktuvlaivius (lėktuvų išvežiotojus), esamus tame laivyne, ir visų tų lėktuvlaivių, apart vieno, statymas buvo pradėtas pirm Perlų Uosto įvykio.

Republikonai Priešingai Elgėsi

Mažiau kaip už trijų mėnesių pirm to, kai Hitleris žmogžudiškai užpuolė Lenkiją, 144 republikonai kongreso atstovų rūme prieš aštuonis balsavo sumažint lėšas mūsų armijos oro korpusui.

Aš dažnai manau, kaip Hitleris ir Hirohito (japonų imperatorius) tada juokėsi. Dabar jie nesijuokia.

1940 metų pavasarį aš siūliau pastatyt 50,000 lėktuvų, ir tas pats republikonų kandidatas (Dewey), niekindamas siūlymą, vadino jį mano 'pasigarsinimu'; jisai sakė, kad visų ketverių metų laiko reikėtų tiek lėktuvų pastatyti. Bet nuo tada mes pastatėme jau daugiau kaip 240 tūkstančių lėktuvų. Mes išlavinome daugiau kaip 850,000 lakūnų.

1940 m. mes turėjome reguliarėje armijoje apie 250,000 vyrų ir atsargoje, kartu su milicija, 350,000 vyrų. Šiandien mes turime 8,000,000 savo armijoje, tame skaičiuje ir 126,000 moterų. Daugiau kaip pusė mūsų armijos dabar yra užjūriuose.

Mūsų laivynas 1940 m. turėjo 369 karinius laivus ir 189,000 jūreivių. Šiandien mes turime daugiau kaip 1,500 karinių laivų ir 50,000 kitų, padedančių jiem laivų. Dabar mes turime savo laivyne daugiau kaip 3,500,000 vyrų ir virš 100,000 moterų.

Ir dar niekuomet visoje istorijoje jokios tautos kareiviai ir jūreiviai nebuvo taip gerai išlavinti, taip gerai įrengti ir taip gerai maitinami, kaip Amerikos kareiviai ir jūreiviai, kurie dabar kovoja Europoj, Azijoj ir Pacifiko Vandenyno srityje.

Amerikos Kariai Bus Paleisti iš Tarnybos Greičiausiu Galimu Laiku Po Karo Laimėjimo,--Užtikrina Prezidentas

Sumušus Nacius, Seks Ilgesnė Kova prieš Japonus

Karas Europoj pasiekė paskutinį, lemiamąjį laipsnį — ataką prieš pačią Vokietiją. Bet mes turėsime daug ilgiau ir toliau kariauti prieš Japoniją.

Demobilizacija.

Kuomet šis didis karo laimėjimo darbas bus atliktas, mūsų ginkluotų jėgų vyrai bus paleisti ir sugrąžinti namo taip greitai, kaip tik galima. Tatai yra pažadėję karo ir laivyno departmentai. Tatai aš esu pažadėjęs. Tatai žada patsai šio krašto įstatymas, kongreso išleistas. Ir tuose pasižadėjimuose nėra jokių užpakalinių intencijų nei išsisukinėjimų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	D. M. Sholl
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vienybė Dėl Išrinkimo Roosevelto

Chicagoje lietuvių tarpe dalykai pakrypo gerojon pusėn. Ten miesto majoras Kelly padarė spaudimą, kad lietuviai susivienytų išrinkimui Roosevelto ir, kaip atrodo, jo pastangos nebuvo veltui. Spalių 25 dienos Vilnyje skaitome:

"'Išklausęs daug pranešimų apie pasiruošimo darbą, majoras Kelly pastebėjo, kad Komitete yra tautybių ir organizacijų skirtingos grupės, kurios nesusitaiko. Jis norėtų girdėti jų pranešimus. Jis pastebėjo, kad tarp lietuvių yra tokios skirtingos grupės.

"Nuo lietuvių trumpai raportavo Alex Kumskis, vienas parkų komisionierių, ir V. Andrulis, nuo Vilnies ir Chicagos Lietuvių Konferencijos, kuri turi 47 organizacijas, taipgi Roosevelto Išrinkimo Komitetą, kuris turi 43 organizacijas.

"Paaiškėjo, kad pastangos apvienyti lietuvius dar nepavyko. Majoras vėlei pakartojo savo pageidavimą ir čia ant vietos skirtingų grupių ir organizacijų atstovai padarė žygius vieningam veikimui. Prie to prisidėjo ir teisėjas Zuris.

"Dabar Lietuvių Komitetas veikia vieningai, atstovauja visas organizacijas."

Šiuo svarbiu reikalu neturėtų būti jokio pasidalinimo. Neperdedant galima sakyti, kad 95 nuošimčiai lietuvių pritaria Roosevelto politikai ir nori, kad jis vėl būtų išrinktas prezidentu. Mes nepastebėjome, kad nors vienas kuris lietuvių laikraštis būtų atvirai išstojęs už Dewey prieš Rooseveltą.

Vadinasi, bendrai veiklai už jo išrinkimą pamatas yra geras ir tvirtas. Visur kitur reikėtų pasekti Chicagos pavyzdi. Reikėtų padėti į šalį nors iki rinkimų dienai visus pasidalinimus ir susivienyti išrinkimui Roosevelto.

Chinija ir Amerikos Politika

Garsi Chinijos padėties žinovė ir jos žmonių mylėtoja Agnes Smedley vėl prabilo labai svarbiu reikalu. Dienraštyje "PM" (spalių 22 d.) jinai įrodinėja, kaip Chinijos reikalai tapo surišti su Amerikos politika šiais prezidentiniais rinkimais. Jos išvedžiojimai yra sekami:

Chinijoje veikia Chinijos Demokratinių Grupių Lyga. Ji susideda iš įvairių liberališkų nekomunistinių elementų. Bet jos veikla uždrausta ir pasmerkta Kuomintago ir Chiang Kai-sheko valdžios. Todėl ji veikia slaptai. Lyga leidžia atsišaukimus ir slaptai juos išplatina. Neseniai Lyga vėl išleido manifestą i Chinijos žmones ir pasaulį.

Demokratinių Grupių Lyga reikalauja, kad Chiang Kai-shekas apvalytų Chinijos užfrontį nuo reakcinės politikos, kad diktatoriška valdžia užleistų vietą demokratinei valdžiai, kad būtų įvesta spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvė, kad būtų paleisti politiški kaliniai ir kad iš vsų valdžios organų būtų iššluoti profašistiniai ir projaponiški elementai. Toliau Lyga reikalauja, kad tuojau būtų nuimta keturių metų senumo blokada prieš Chinijos Komunistinę 18-tą Grupę ir Naująją Ketvirtąją Armiją šiauriuose ir pietuose. O tai reikštų, sako Lyga, kad čielas milijonas Chinijos karių būtų paliuosuota kovai prieš japonus.

Pačioje Kuomintago partijoje yra liberališkų elementų, kurių pryšakyje stovi Dr. Sun Fo, sūnus nabašninko Sun Yat-seno. Bet ir Dr. Sun Fo veikla valdžios pasmerkta. Visas liberališkas elementas Kuomintango viduje yra be įtakos. Kuomintagą valdo mažytė reakcionierių klika — gen. Yo Ying-ching, Chen Li-fu ir Chen Kuo-fu. Jie taipgi susispietę aplinkui Chiang Kai-sheką ir vadovauja valdžiai.

O štai kaip tai visa paliečia Ameriką. Minima reakcionierių klika turi atsiuntus Amerikon savo propagandistus. Šitie agentai darbuojasi tarpe republikonų. Jų tikslas yra čionai įtikinti Amerikos visuomenę, jog kiekviena kritika Chiang Kai-sheko valdžios bei Kuomintango yra komunistų darbas. O pasisekimo jie turi. Tokia Clare Boothe Luce, kuri visaip plūsta prezidentą Rooseveltą, pareiškė, kad visi laikraščių kolumnistai ir radijo komentatoriai, kurie kritikuoja Chinijos vyriausybę, "nori priversti Chiang Kai-sheką atiduoti valdžią Chinijos komunistams." Panašiai yra išsireiškę kiti republikonai.

Pasitikėjo Naciams, Dabar Žusta

Londoniškė lenkų valdžia praneša svietui baisiausius dalykus iš Varšavos. Ji sako, kad tie lenkai, kurie sekė gen. Bor (Komorowski) ir pasidavė vokiečiams, dabar baigiami žudyti. Vokiečiai buvo prižadėję jų nežudyti, laikyti juos karo belaisviais, bet dabar, girdi, juos skerdžia.

O kaip žinoma, gen. Bor verčiau pasidavė vokiečiams, negu pereiti į Raunonąją Armiją ir jai padėti vokiečius mušti. Jis tai padarė, be abejo, su žinia ir pritarimu londoniškės lenkų valdžios.

Pasitikėjo naciams, dabar turi žuti!

Tuo tarpu Tar. Sąjungos spauda paskelbė didelę sensaciją. Paskelbė dokumentą, rastą pas vieną vengrą karininką, kuriame yra lenkų "sukilėlių" pulk. Simon Alex pareiškimas, padarytas rugpjūčio 30 dieną. Pulk. Alex pasakė: **"Raudonosios Armijos paėmimas Varšavos yra nesuderinamas su tautine garbe."**

Bet, žinoma, pulk. Alex turėjo mintyje garbę londoniškės lenkų valdžios ir Lenkijos ponų. O tie ponai, kaip jau žinoma, įsakė varšaviečiams sukilti, nors puikiai žinojo, kad Raudonoji Armija dar nepasirengus Varšavą paimti. Jeigu šis sukilimas būtų pavykęs, tai londoniškė lenkų valdžia būtų galėjusi pasauliui pasididžiuoti, kad jinai išlaisvino Lenkiją, o ne Raudonoji Armija.

Tai buvo išdavikiškas žygis. Kaštavo daug gyvybių, pasunkino visą Lenkijos laisvinimo kovą. Nes jeigu sukilimas būtų buvęs suderintas su Raudonosios Armijos puolimu ant Varšavos, jeigu gen. Bor nebūtų buvęs ponų įrankis ir pamiršęs jų "garbę", ir būtų dirbęs dėl Lenkijos išlaisvinimo, žygis būtų pilnai pavykęs. Varšava šiandien gal jau stovėtų greta išlaisvintų Vilniaus, Rygos, Tallino, Belgrado, Athenų.

Desperatų Gyrimasis

Amerikos ir Japonijos laivynų susikirtimas ties Filipinais pasibaigė didžiuliu smūgiu japonams. Tai parodo mūsų vyriausybės pranešimai. Taip tvirtina spaudos korespondentai, kurie ant vietos buvo ir tėmijo mūšio eigą. Admirolas Nimitz teigia, kad spalių 24-25 mūšyje amerikiečiai nuskandino apie 27 japonų karinius laivus. Admirolas Nimitz ir generolas McArthur mano, kad šis mūsų laimėjimas gali labai sutrumpinti karą su japonais.

Tiesa, turėjo nuostolių ir mūsų laivynas. Tai neslepia mūsų laivyno sekretorius Forrestal. Jis sako: "Mes irgi turėjome nuostolių — nuskandintų bei sugadintų laivų." Tačiau mūsų nuostoliai visai maži, palyginus su tuo smūgiu, koks tapo užduotas japonų laivynui.

Visa Amerika džiaugiasi šio susirėmimo pasekmėmis. Prezidentas Rooseveltas pasiuntė pasveikinimą mūsų laivyno vadovybei.

Akivaizdoje šių faktų, japonai drįsta irgi girtis. Ne tik giriasi, bet tuojau po laivynų mūšio Japonijos radijas pranešė savo žmonėms: **"Vienas dalykas aiškus: Amerika pralaimėjo karą."**

Tai niekas daugiau, kaip desperatų pasigyrimas. O jie turi girtis, kad nuraminti Japonijos žmones. Tik tiek Japonijos plėšikams ir vyksta laikytis šiame kare, kiek jie gali paslėpti tiesą nuo savo žmonių. Pavyzdžiui, per visą laiką, kai vokiečiai buvo mušami ir grudami rytų ir vakarų frontuose, Japonijos radijas ir laikraščiai pasakojo žmonėms, kad vokiečiai maršuoja pirmyn, laimi mūšis po mūšio. O kai jau pasidarė nebegalima paslėpti Hitlerio nelaimės visuose frontuose, Japonijos valdžios propagandistai užsičiaupė burnas ir visai nutilo. Japonijos žmonės ir dabar tebemano, kad Vokietija, Japonijos talkininkė, tebelaimi karą.

Amerikietis lakūnas Anthony Gicia sveikinasi su Tarybų Sąjungos lakūnu. Ant vienos bombos parašyta angliškai, ant kitos rusiškai—"Hitleriui."

Kas Ką Rašo ir Sako

TIESA, KAD ABSURDAS, BET ABSURDU JIE IR GYVENA

Aną dieną vienas žmogus Laisvei rašė:

"Grigaitis nurodė, kad jis būk turįs žinių, kad galima sudaryti laikina Lietuvos vyriausybė Amerikoje su Pakštu, pulk. Grinium ir Vileišių pryšakyje."

Dabar Naujienų redaktorius sako: **"Grigaitis seniai yra pareiškęs, jogei 'Lietuvos vyriausybės' steigimo Amerikoje ideja yra absurdas..."** (N., sp. 26).

Sutinkame, jog tai yra gryniausias absurdas. Deja, ne tik Grigaitis, bet visa Amerikos Lietuvių Taryba ir jos pasekėjai dabar tik absurdu ir gyvena. Jie neturi jokio pagrindo visoms savo idėjoms ir visiems savo sapaliojimams. Pavyzdžiui, juk yra gryniausias absurdas sakyti, kad Rooseveltas ar kas kitas iš Amerikos sugrąžins Lietuvon smetoninį prieškarinį režimą. O tačiau kaip tik ant to absurdo dabar turi sudėję visas viltis klerikalai, menševikai ir tautininkai.

Bet grįžkime apie "Lietuvos vyriausybės steigimo Amerikoje" absurdo. Grigaitis sako, kad nei Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje, nei kur kitur, nei jis, nei kas kitas nekalbėjo apie tokį absurdą. Bet taipgi geras tarybininkas Bajoras Tėvynėje (sp. 27 d.), kalbėdamas apie Tarybos nutarimą šaukti "Amerikos Lietuvių Visuotiną Kongresą," rašo:

"Kai įvyks taikos konferencija, Didžiosios Lietuvos patriotingieji lietuviai, kurie kovoja už laisvę ir nepriklausomybę, neturės progos dalyvauti taikos konferencijoje ir pasisakyti apie Lietuvos žmonių troškimus, nes ten žmonėms bus uždarytos burnos raudona kumštimi... Todėl Lietuvos patriotinguosius lietuvius taikos konferencijoje prisieis reprezentuoti Amerikos patriotingiems lietuviams, nes čia dar randasi laisvos Lietuvos legališki atstovai — ministeris ir konsulai—ir čia gyvena trečdalis visos mūsų tautos žmonių. O vykstant taikos konferencijai ir mums esant prie jos neprisirengusiems, kaipgi mes galėtume apginti Lietuvos likimo bylą? Todėl šiuo ir kitais svarbiais, ypač vieningo veikimo, reikalais bus galima susitarti ir pasisakyti šaukiamame visuotiname kongrese."

Čia jau už daug daugiau pasisakyta, negu absurdiškas laikinos Lietuvos vyriausybės steigimas. Čia jau sapnuojama apie Grigaičio ir Šimučio pasiėmimą teisės net taikos konferencijoj "atstovauti Lietuvą"!

Gaila, kad pasenę, pražilę ir nuplikę vyrai tokiomis kvailystėmis užsiimdinėja.

Naujo Laisvei prenumeratoriaus gavimas niekad nėra pervėlus darbas; pakalbink savo pažįstamą, savo kaimyną, kuris dienraščio dar neskaito, užsisakyti Laisvę!

ŠIŲ METŲ RINKIMAI

Kiekvienais rinkimais daug purvo ir srutų išlaisto priešais savo oponentus, bet šiemet, tai jau specialiai daugiau, negu kitados. Turbūt, dėl to, kad šį metą ir organizuoti darbininkai taria savo žodį formoje Politinio Veikimo Komiteto įsteigimo, CIO ir kaip kur AFL remiamo.

Net koktu darosi, klausant per radio jų (republikonų) prakalbų. Dewey, Bricker, Luce ir kiti: "Roosevelto administracija biurokratai, demokratijos smaugėjai, šalies į bankrutą vedėjai" ir daug kitokių nesąmonių primetama Roosevelto administracijai. Žada daug gero ponams ir darbininkams, o darbo unijas visaip išniekina. Reikale karo taipgi kritikuoja valdžią, kad nebuvo prirengus šalį apsiginti, kad nemoka karo vesti. Lenkams, lietuviams ir kitiems pažada visko, kad jų šalys bus pripažintos tokiomis, kokių šie, lenkai, lietuviai ir kt. nori. Bet prisižiūrėjus arčiau, aiškiai pasirodo jų apgavystės. Kokį gerą gali duoti darbo žmonėms, kuomet ponų pelnus nori saugoti, kuomet organizuotus darbo žmones dabar išjuokia, kuomet darbo žmones skirsto į ateivius, radikalus ir kt. Jeigu kartais pasitaiko žydiškos kilmės unijos darbuotojas, tai ir uniją padaro žydiška; kuomet visus ir visur gąsdina komunizmo baubu. Aiškiai parodo savo tikslus, tik reikia juos suprasti.

Iš antros pusės prezidentas Rooseveltas, tai, turbūt, pirmas Amerikos prezidentas, kuris atvėjų atvėjais yra sakęs darbininkam organizuotis. Jau vien tik dėl to už jį turime paduoti savo balsą. O sekmingas karo išlaimėjimas ir taikos ateičiai nustatymas, tai, rodos, yra svarbiausi dalykai, kuriuos su Rooseveltu bus galima įvykinti.

Dabar, kuomet nacių Vokietija iš visų kraštų pliekiama ir prieis prie besąlyginio pasidavimo, tai čionai visokie nacizmo prieteliai daugiausia darbuosis už išrinkimą Dewey'o, kad išgelbėti Vokietijos nacizmą, kad už keliolikos metų ir vėl dar baisesnį karą sukurti, negu dabar. Todėl būtų didžiausias prasižengimas prieš visokį žmoniškumą, pasiduoti republikonų agitacijai ir balsuoti už juos. Rooseveltas ir jo partijos kandidatai turi būti išrinkti.

Dar vienas dalykas: Amerika labai turtinga laikraščiais. Vienus leidžia kapitalistai, kitus unijos, bendrovės ir kt.

K a p i t a l istinių laikraščių špaltos išmargintos gražia agitacija už republikonus, o šlykščiausiai perstatomi Rooseveltas su jo Naująja Dalyba.

Paimk unijų ir šiaip darbo žmonių spaudą, rasi, kad ten teisybė sakoma apie Rooseveltą, kaipo tinkamiausią žmonių kandidatą.

Su rinkimais baikų nėra. Nemanyk, kad tavo vieno balsas mažai ką reiškia. Mat, visi piliečiai turi tik po vieną balsą. Žiūrėk, kad jį teisingai, pilietiškai sunaudotumei. Be to, turi draugų, pažįstamų, patark ir jiems. Atsimink, kad nuo šių rinkimų priklausys ne tik 4 metų ateitis, bet ir daug daugiau: Karo išlaimėjimas, ateities taikos nustatymas, kas liečia mus ir mūsų gentkartes. Atlik savo pareigą. Pridėk plytą prie teisingos taikos nustatymo pagrindo. Balsuok už Naująją Dalybą — balsuok už Rooseveltą.

Juozas M.

Yonkers, N. Y.

Liūdnos Žinios

Kiek laiko atgal P. ir Mrs. Staponavičiai gavo žinią iš karo departmento, kad karo lauke yra sužeista du jų sūnūs —Maselski ir P. Staponavičius. Maselski yra sūnus Mrs. Staponavičienės nuo pirmo vyro. Vėliau atėjo antras pranešimas, kad Maselski užmuštas Francijoj, o antras sūnus buvo sužeistas Italijoj ir parvežtas Amerikon gydytis.

Kiek vėliau Mrs. Deltuva gavo žinią, kad jos sūnus J. J. Klemas užmuštas kovoje prieš mūsų šalies nepritelius. Jis yra jos ir jos pirmo vyro sūnus. Buvo nušautas ant Vokietijos, kada priešus bombardavo.

Gavo žinią ir Mrs. Rudvalienė, kad jos sūnus W. Balžantis žuvo Francijoj. Labai gaila jaunų vyrų. Visiems tėvams ir giminėms reiškiu gilią užuojautą ir velinu stiprybės.

Mirė

Mirė šie lietuviai: K. Bindoravičienė, 63 metų, K. Mikulski (Mikulskis) 65 metų, P. Mingelonis ir serž. H. A. Matelis. Pastarasis dar jaunas vyras buvo, tarnavo karinėse jėgose, buvo pasiųstas į Ramiojo Vandenyno salas. Ten pagavo drugį, nuo kurio ir mirė. Lai būna jiems lengva žemelė.

Serga

Daug serga žmonių. Buvo padaryta operacijos šioms d r a u g ėms: Andrijauskienei, Kačkienei, Ausienei, Krivienei ir Mrs. Danelius. Taipgi serga paralyžium Mikulkienė ir jau nuo seniai serga O. Yudeikienė. Teko sužinoti, kad apsirgo A. Klišius. Visiems ligoniams velinu greitai pasveikti.

Apsivedė

Apsivedė seržantas G. Budinskis. Gi auksinį jubilėjų vedybinio gyvenimo minėjo A. ir Mrs. Gedeminai.

Lietuvių Piliečių Kliubas paaukavo $50 Raudonajam Kryžiui, tai gražus darbas. Beje, aną kartą nepaminėjau sekamus kliubo valdybos narius: finansų raštininkas yra D. Yuška, o kasierius—J. Stankūnas.

Rep.

What You Buy With WAR BONDS

The 50-caliber Browning machine gun is one of the most efficient short range weapons used by U. S. Fighting forces. It is effective at ranges up to 2,000 yards and fires about 600 forty-five caliber bullets per minute.

One of these guns costs about $1,500, while a thirty-caliber machine gun costs approximately $600. Our fighting forces need thousands of these rapid-fire guns. Even a small town or community can buy many of them by uniting in the purchase of War Bonds. At least ten percent of your income in War Bonds every pay day will do the trick.

U. S. Treasury Department

Amerikiečiai ant salos Peleliu naikina japonus. Čionai japonai buvo gerai apsidrūtinę ir įsikasę į žemes. Reikėjo juos iš tų "gūštų" iškrapštyti ir sunaikinti.

NACIO NUKOVIMAS LABAI BRANGIAI LĖŠUOJA

Jeigu kiekviena kulka pataikytų priešui, o jis iš savo pusės nepadarytų mums žalos, tai būtų kaip vykusi medžioklė, ir nukauti priešą visai mažai telėšuotų. Bet priešas moka slėptis ir gintis; didžioji dauguma mūsų kulkų ir sproginių jam nepataiko, o jis taip pat šaudo ir laido sviedinius į mūsų kovūnus ir daro jiem žalos.

Kariniai Amerikos žinovai sudeda daiktan išlaidas visų įrengimų, karių mokybos ir užlaikymo ir mūsų nuostolius pačiame kovos lauke, ir taip atranda, jog šiame kare kiekvieno nacio užmušimas lėšavo po $55,000, vidutiniai skaičiuojant per visus. O kiekvieno vokiečių lėktuvo nukirtimas vidutiniai lėšavo $44,000, taigi $15,000 pigiau, negu nacio nušovimas.

Juliaus Cezario laikais, paskutiniame šimtmetyje pirm krikščionių gadynės, Romos imperijai lėšuodavo tik 70 centų kiekvienam priešo kareiviui užmušti. Taigi pirm 2,000 metų galima buvo nukauti 66,000 priešų už tuos pinigus, kurie šiandien išleidžiami vienam vokiečiui užmušti, kaip skaičiuoja amerikietis pulkininkas W. P. Campbell.

Francūzų imperatoriui Napoleonui Bonapartui atsiėjo po $3,000 kiekvieno priešo nukovimas. — Napoleonas faktinai buvo parblokštas jo žygyje į Maskvą 1812 metais.

Amerikos Civiliame Kare vieno priešo kareivio užmušimas lėšavo $5,050. Pirmajame Pasauliniam Kare Jungtinės Valstijos išleido po $22,220 kiekvienam vokiečiui nukauti. Taigi šiandieninės vokiečio užmušimo lėšos yra daugiau negu dvigubai pakilusios.

Vokiečiams nukaut talkininkų kareivį lėšuoja apie tiek pat, kaip talkininkams nudėt vokietį.

Nuo dabartinio karo pradžios 1939 m. visuose frontuose tapo nukauta apie 10 milionų kareivių iš abiejų pusių; o jų užmušimas lėšavo viso penkis šimtus bilionų dolerių, aplamai skaičiuojant kiekvieno kareivio nukovimą po $50,000. **S. D.**

Kiek Žmonių Galėtų Amerikoj Pragyventi

Pačiose Jungtinėse Valstijose galėtų gyventi ketvertą kartų daugiau žmonių negu dabar. Tam užtektų šio krašto žemės derliaus ir gamtinių turtų, kaip skaičiuoja dr. William J. Berry, Vakarinio Michigano Mokytojų Kolegijos profesorius.

1940 metais Jungtinės Valstijos, neskaitant jų valdomų žemių - teritorijų, turėjo 131,669,231 gyventoją. Anot prof. Berry'o, jose galėtų gyvent ir patenkint savo reikalus 551 milionas žmonių.

Darydamas savo išvadas, Berry, tarp kitko, nurodė, jog Po upės klonyje šiaurinėje Italijoje atsieina po 455 gyventojus kiekvienai ketvirtainei myliai žemės. Po upės klonio žemė bendrai yra tokia derlinga, kaip ir vidurvakarinių Amerikos valstijų, kuriose užauginama daugiausia kviečių ir kukurūzų, arba kornų. Bet šiose valstijose kiekvienai ketvirtainei myliai dabar atsieina tiktai po 50 gyventojų.

Užsimušimai Krintant Per Langus

Apie 500 žmonių kasmet užsimuša, iškrisdami per langus ar nuo langų, Jungtinėse Valstijose, kaip raportuoja Metropolitan Gyvybės Apdraudos Kompanija.

Daugelis vaikų, atsiremdami į vasarinius langų sietelius, prasmunka laukan ir užsimuša.

Nemažai suaugusių nukrinta antrapus langų, besėdint ant palangės, bevalant langus arba net beatidarinėjant bei uždarinėjant sunkiai tepajudinamus langus.

Tam tikras skaičius vagių taip pat užsimuša, bemėgindami kur aukščiau pro langą įsilaužt vidun arba bebėgdami nuo juntamo pavojaus.

LIETUVIAM ARTIMAS KARALIAUČIUS

Lietuviai kalba apie Karaliaučių kaip apie gimininga sau miestą. Kai dabar Raudonoji Armija artėja prie Karaliaučiaus, brooklyniečiai, suprantama, ir kitų miestų lietuviai, stato sau klausimą: Ar Sovietų Sąjunga priskirs Lietuvai Karaliaučių? Jei kurie tikrai ir nežino, jog Karaliaučiaus vietovė senesniais laikais priklausė artimiem lietuvių giminaičiam senprūsiam, vis tiek ir jie jaučia, kad Karaliaučius stovi buvusioje lietuviškoje žemėje.

Karaliaučiaus apylinkėje yra lietuviškais vardais kaimų ir miestelių, nors vokiečiai tuos vietovardžius savaip kraipė, stengdamiesi juos vokiškai sudambryti. Iškabose prie daugelio Karaliaučiaus krautuvių ir užeigų skambėjo lietuviški vardai, nors didžioji dauguma jų savininkų buvo visai suvokietinti ir nei žodžio lietuviškai nekalbėjo. Tokį reiškinį pastebėjo lietuviai amerikiečiai, kuriem teko staptelėti Karaliaučiuje pirma, negu užėjo hitlerinė cholera.

Karaliaučiaus muzėjuje buvo nepaprastai gausingi rinkiniai senovinių lietuvių dirbinių ir šiaip įvairių palaikų. Lietuviškos kultūros palaikus vokietininkai dėjo muzėjun ne tam, kad tautinę lietuvių dvasią palaikyti. Vokiečiai juos rodė kaipo pėdsakus kadaise buvusios, bet, girdi, jau išnykusios lietuvių tautybės Rytinėje Prūsijoje.

Kanto Laikai

Tikrumoje Karaliaučius dar netaip seniai buvo žymia dalim lietuviškas miestas. Garsusis filosofas Immanuelis Kantas, Karaliaučiuje gimęs ir visą amžių ten gyvenęs, gėrėdavosi lietuvių kalbos gražiais garsais; klausydavosi lietuviškai kalbančių žvejų. Jis parašė ir trumpą lietuvių kalbos gramatiką. O Kantas gyveno 1724-1804 metais, taigi nuo jo mirties tik 140 metų tepraėjo.

Vokietininkai gi savinasi Kantą, kaip, esą, tikrą vokietį, nes jis vokiškai rašė filosofines savo knygas.

Bendros Žinios apie Karaliaučių

Karaliaučius, pagal 1930 m. skaitmenis, turėjo tada apie 270,000 gyventojų. Jis stovi abiem pusėm Pregelio upės, už ketverto amerikinių mylių nuo jos žiočių į lėkštą Baltijos Jūros įlanką, vokiškai vadinama Friše Haff.

Karaliaučius yra šešių geležinkelių linijų mazgas ir daugelio plentų stebulė. Jis jungiasi geležinkeliais su Berlynu, Tilže, Įsručiu, Kaunu ir daugybe kitų miestų.

Karaliaučius turi ir uostas buvo negana gilus didiesiems laivam įplaukti. Gal paskesniais laikais jis pagilintas.

Fabrikai

Dar prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą veikė Karaliaučiuje fabrikai ir dirbtuvės

(Tąsa 5-me pusl.)

NAUJOJI TAUTOSAKA

Tas dvigubai duoda, kas DABAR duoda Lietuvai—per Pagelbos Teikimo Komitetą.

Teisingas komplimentas rašytojui Rojui Mizarai, jo 25 metų jubilėjaus proga:

Iš mažens kovūną
Tavyj pažinojau, —
Ryžtą, kaip Perkūną,—
Mielas drauge, Rojau!

Už naują pasaulį,
Laisvą ir laimingą,
Tavo kova buvo
Ir yra garbinga!

Ties Formosa japonai gavo per marmozą. Bet dar daug yra tų japonų; todėl dar reikia pirkti daug karo bonų!

Kas klausia pas Taurą, tas neklysta.

Davė Dievas Lietuvai Paleckį, duos ir duoną.

CUKRUS IR AUKŠTAS LAKŪNŲ SKRIDIMAS

Jeigu lakūnas pirm skrendant suvalgo 1 unciją ir tris ketvirtadalius cukraus, tai yra, apie devintą dalį svaro, tuomet jis gali visą mylią aukščiau pakilti, negu būtų galėjęs, jei nebūtų cukraus valgęs. Jog taip yra, tatai patikrino Harvardo Universiteto mokslininkai, dr. R. A. McFarland, dr. Halperin ir kiti. Antra vertus, jie įrodė, kad ir vieno cigareto surūkymas mažina aukštį, kokin lakūnas galėtų pakilti. Tam kenkia nuodingoji tabako rūkymo duja, vadinama anglio viendeginis, arba angliškai **carbon monoxide**, kuris ypač blogai atsiliepia regėjimui.

Cukrus yra beveik vienintėlis maistas, kurį smagenys gali naudoti, kaipo kūrą. Tačiau žymėtina, jog kūnas pasigamina cukraus ir iš krakmolinių valgių, kitaip vadinamų skrobylais arba angliavandžiais.

Dideliuose aukščiuose oras skystas ir jame kur kas mažiau tėra deguonies-oksigeno, ne kaip ant žemės. Todėl smagenų veikimas pradeda šlubuoti. Bet jeigu smagenims stokuoja cukrinio maisto, tai jie taipgi šlubuoja.

Tačiau, jeigu smagenys turi įvalias cukraus, tai lakūno smagenys gerai veikia dar kokia mylia aukščiau. Mat, cukrus yra lengvai oksigeno perdeginamas maistas. Todėl ir mažiau oksigeno, arba deguonies, užtenka, jeigu maiste yra gana cukraus.

Reikėtų pastebėti, jog sveikiausias cukrus tai natūralis, gaunamas valgant vaisius ir medų. Net moliasai bei sirupas yra sveikiau, negu paprastas baltas dirbtinis cukrus. Rudasis, neišdelikatnintas, cukrus taip pat naudingesnis už baltąjį.

Jungtinių Valstijų farmose ir gyvulininkystės ūkiuose 1944 m. pradžioje buvo 82,000,000 suaugusių galvijų ir veršių.

Apskaičiuota, jog Baltimorės mieste kiekvienam blokui namų vidutiniai atsieina po 77 žiurkes.

Lengva Bus Pataikyti į Japonijos Sostinę

Kai pribręs laikas ir sąlygos, tai Japonijos sostamiestis Tokio bus geras karinis taikinys amerikiečiam ir kitiems talkininkams.

Tokio su prilipusiais 40 priemiesčių užima 257 ketvirtaines mylias ploto ir turi beveik 7,000,000 gyventojų.

Žinios, surinktos apie Tokio prieš 8 metus, rodė, jog tada mieste ir prisiglaudusiuose priemiesčiuose buvo žymiai daugiau negu 1,000,000 namų. Dauguma tų namų, tiesa, yra pastatyti iš medinių rėmų ir popieros, permirkytos dirbtiniu vašku. Todėl jie nuo oro bombų degs, kaip šiaudai.

Tokio ribose veikė apie 30,000 dirbtuvėlių, kur dirbo mažiau kaip po penketą žmonių, ir virš 14,000 didesnių dirbtuvių, samdžiusių pusę miliono darbininkų iš viso. Karo metu dirbtuvės labai padaugėjo ir padidėjo ir jų darbininkų skaičius nepalyginti aukščiau pakilo.

Tokio yra turtingiausias Japonijos miestas, japonų imperijos širdis ir didžiausias geležinkelių centras.

Tokio uostas tinka tik mažesniems ir vidutiniams laivams. Didieji laivai naudoja Yokohamos uostą, 18 mylių į pietus, prie tos pačios jūrinės Tokio įlankos.

Kada talkininkų lėktuvų pulkai ims pleškinti Tokio, tai bus kirsta pragaištingas smūgis karinei Japonijos mašinai. **S. D.**

MEDŽIO MIELĖS VIETOJ MĖSOS

Švedijoj yra gaminama sausos mielės iš celiulozo, medžių medžiagos. Tos mielės yra valgomos dėlei baltimių (proteinų), stokuojant mėsos. Jose yra dveja tiek baltimių kaip mėsoje, tik žinoma, mielės nelabai gardžios valgyti.

Baltimiai - proteinai reikalingi kūnui augti bei nusidėvinčioms jo dalims, kaip kad nervams, raumenims, panaujinti.

Liaukitės Niekus Kalbėję apie Dusės Ežerą

Brooklyne gyvenanti dzūkai ir ne dzūkai, nežinia kokiu tai sumetimu, ar neturėdami tinkamesnės temos pasiginčijimui, tai susirinkę kur nors parkuose veda diskusijas: ar Dusės ežeras išėjo, ar ne?

Tą paleistą paskalą apie Dusės išėjimą išgirdau pirmu sykiu, kai Laisvės Įvairumų puslapyj tilpo ežerų aprašymas, kur buvo suminėta ir Dusė. Bet tada į tai nekreipiau domės, manydamas, kad kas nors tyčia juokus krečia, vienok taip nėra.

Aną antradienio rytą, 17-tą spalių, atėjus į dirbtuvę, vienas kriaučius paklausė manęs:

— Ar tu žinai, ką nors apie Dusę?

— Kodėl ne, — atsakiau jam. — Būdamas Lietuvoj, užeidavau ant Dubaklonio kalno ir ją matydavau į žiemių pusę, nors ir ne taip labai aiškiai.

— Dabar jos ten jau nėra, ji išėjo, — tarė jis.

— Išėjo? Kada? Kur? — klausiau jo.

— Tris dienas ir tris naktis vanduo ūžė, ūžė ir požeminiu urvu išūžė. Ir tai buvo po ano karo, apie 1922 ar trečius metus.

Ot tau, Mašiau, ir kermošius! Lietuvoje buvau sugrįžęs 1932-rais metais, ir Dusę radau toj pačioj vietoj, kur palikau 1913-tais metais. Ir ji nebuvo nei didesnė, nei mažesnė.

Reikia žinoti dar ir tą, kad iš visos ten esančios apylinkės Dusėn subėga vanduo. Iš Babrų ežero vanduo bėga į Paliūnų ežerą, iš Paliūnų į Bagdononių, o iš Bagdononių į Dusę. Yra ir daugiau upelių, kuriais į ją vanduo teka. Pavasarių ir paliečių laikais ten subėga vandens ne statinėmis mieruojama kiekybė. Ir tokio didelio ežero, 5-kių viorstų pločio ir 7-nių ilgio, vandeniui išeiti kokiu tai misteriškų požeminiu urvu ir niekur viršun nepasirodyti, tai jau būtų "tikras Kryžių cūdas."

(Kryžiai, tai yra dzūkų cūdauna vieta palei Dusę. Ten jie iš visos apylinkės susirenka į metus tris sykius: per Sekmines, Šv. Petrą ir Aktovą - Rožančiavą, pirmą sekmadienį spalių mėnesio.)

Apie trys metai atgal, Antanas Bubnys padavė man iškarpą iš Amerikos Lietuvio, kur buvo aprašoma Dusė. Ten buvo paduota įvykis, buvęs kada tai evangelijos laiku: aną metą, o kada tas metas buvo? Nagi, aną metą. Įvykis maž-daug sekantis:

Pradžioje žiemos, kada ant Dusės ledas dar buvo neužtektinai storas, tai Ziebrėnų kaimo karvė, norėdama gerti, užėjo ant ledo, įlūžo ir nuskendo. Jos niekas iš ten neišėmė. Pavasario sulaukus rado tą karvę Galsto ežere.

Perskaitę ši padavimą, paklausiau Bubnio: — Ar būdamas Lietuvoje, girdėjai tokias kalbas? — Jis atsakė, — ne!

— Tai matai, — tariau jam. — O juk savo smagiausią jaunystės laiką praleidai ant Dusės kranto: Meteliuose, Kryžiuose ir apylinkėj. Aš pats, nors biskį atokiau gyvenau, irgi negirdėjau, o žmonės, toliau būdami nuo Dusės, apie ją nesąmones net spaudoje rašo.

Dabar sustok čia ir persistatyk sau akyse vaizdą: kaip tai smarkiai turi bėgti vanduo kokiu tai požeminiu urvu, kad negyvą karvę nunešus dvi geras senoviškas mylias, 14 viorstų, į Seinų pusę, į Galsto ežerą. Galstas yra pusiau mažesnis už Dusę.

Pagaliaus, ir tos karvės įpuolimas Dusėn nėra jokiu būdu įmanomas. Juk, kada šaltis dengia ežerą ledu, tai ne visą sykiu. Pirmiausiai pakraščius, iki nendryno. Ledas būna lygus, slidus ir šviesus, kaip stiklas.

Mes, būdami paaugliais, eidavom patrankaut (mediniais kūjais mušt, užtrenkt žuvis per ledą) ne Dusės pakraščiais, bet Paliūnų ežero, tai šunį negalėdavom užsivilioti ant ledo, o ką jau kalbėti apie karvę. Ji ir pasiutus būdama negalės taip toli nubėgti ledu ir įpulti vandenin, ji grius pačiame pakraštyje, nespėjus kojas uždėti ant ledo, nes ir priežodis sako: Kėsojasi, plėtojasi, kaip karvė ant ledo.

Bet išvengimui bereikalingos polemikos, padarysime kompromisą čia pat ant vietos; daleidžiant, jog buvo ledas kelių naktų, ir štai jį šlapiu sniegu uždrėbė, sušaldė ir sumažino slidumą. Vienok ir čia reikia pasiimti ilgoką pauzą pasimislijimui, kad neįvyktų klaida. Nes kam prisiėjo žiemos laiku varyti karves į ežerą girdyti, tas žino, kiek reikia su jomis turėti atsargumo. Bet jau užteks apie tas buzes.

Yra dar ir daugiau nepamatuotų kalbų apie Dusę. Seni žmonės pasakoja, kad kur dabar yra Dusė, tai pirmiaus ten buvo pievos, krūmokšliai ir tos apylinkės naktigoniukai vesdavo ganyti arklius. Ir štai vieną vidunaktį kas tai suriko: "Kelkitės, griebkite arklius ir jokite namo, nes čia tuojaus bus ežeras!"

Naktigonininkai paklausė to nežinomo balso ir visi laimingai išjojo. Tik vieno kaimyno liko šluba kumelė. ir ji ten žuvo, nes rytui išaušus, jau liūliavo didelis vanduo.

Tai vis senų žmonių prietaringi pasakojimai, kuriuos gentkartė gentkartei perduoda, ir taip velka paskui save nesąmonių retežį.

Ežerą jokiais burtais nepadarysi.

Ežeras atsirado žemės formavimosi laikais ir iš jo vandenį neišpilsi laukan, kaip iš pienpuodžio išrūgas. Jis ten pasiliks, jeigu laikui beinant neužžels, nesupelkės ir nepavirs į durpyną, arba jeigu naturaliu būdu pats palaipsniui neišgaruos ar neišdžius; bet štitokiam ežero išnvkimui reikėtų labai ilgo laikotarpio.

Šventežerio dvaro ponas būk tai kelios dešimtys metų atgal žiemos laiku prisivežė ąžuolą ir ant Šventežerio ežerėlio ledo padaręs rentinį paliko. Pavasarį medis nuskendo. Mat, iš išmirkyto ąžuolo, sako, padaroma dailios šėpos ir kiti poniški rakandai.

Tikrai nepasakysiu, 1912 tais ar 13-tais m., žinau, kad dar buvau Lietuvoje, bandė tą ežerėlį gal jau kelintas ponas išleisti į Dusę.

Žmonės, kurių pievos yra žemiau to ežerėlio, protestavo, bijodami, kad vanduo jas neužsemtų. Bet jų balso ponas neklausė. Iškasė gilų griovį, ir dabar vanduo kad eis, tai išeis. Neliks kur nei varlei pasimaudyti bei pakumsėt jame betupint. Ir kas atsitiko? Manai, kad išėjo? Nieko panašaus!

Šventežeriečiai sakė, kad dražus biskį nusausino, tai ir viskas. Paties ežerėlio tas naujai iškastas griovis nepalietė. Mat, ežerėlis turi savotišką gilumą, ir ten vanduo laikosi.

Atsimenu Laisvėje tilpusį P. Baranausko iš Lietuvos gautą laišką, kuriame buvo pasakyta, jog didįjį Daugų ežerą išleido į Nemuną ir padarė šimtus hektarų dirbamos žemės.

Betgi Daugų ežeras turi 64 metrus gylio, tai kas galėjo iškasti tokį gilų griovį ir išleisti iš jo vandenį? Ir koki žemės darbą galima dirbti tokioj duobėj? Juk 64 metrai tai 210 pėdų. Čia man irgi neaišku!

J. N.

Jonas Marcinkevičius

Klebonas Morkūnas

(Tąsa)

Stambia, stačia rašysena užrašinėdamas liūdininkų vardus ir pavardes, klebonas tartum matė, kaip du vokiečių kareiviai Zigmantą varosi per kiemą, o šis pats Dumša seka paskui atkišęs šautuvą. Prie vartelių, šalia kurių stovėjo klebonas, Zigmantas sunkiai pravėrė lūpas. Jo gerklėje kažkas sugliurėjo, pro kairįjį burnos kraštą, ant smakro pasiliejo plona kraujo srovelė. "Plaučius man atmušė tie... plaučius..."

"Išgelbėk mane, klebone, išgelbėk, — sušuko. — Aš nenoriu važiuot į Vokietiją." "Karas, brangus, Zigmantai. Vokietijoje, nežūsi...." — prabilo klebonas, nukąsdamas žodžius. —"Dievas ne tiek kentėjo..."

Jis niekuomet negalės atleisti sau, taip skaudžiai išlydėjęs darbštųjį Zigmantą. Be to, jis niekaip negali suprasti, dėl ko tuomet pasakė visiškai ne tai, ką iš tikrųjų galvojo?"

Visą tai prisiminęs, klebonas garsiai užvožė knygą, pakilo ir pirmą kartą pažiūrėjo į Dumšos veidą. Policininkas atrodė laimingas ir patenkintas savo pačiu. "Nei jis bijo dievo, nei žmonių", —pasibjaurėjo ir atsidaręs spintą, tarno padedamas, ėmė ruoštis prie altoriaus.

— Eikit pasimelsti, aš tuojau...

Dumša prašneko:

— Prašau su visom žvakėm, su visa muzika.

Klebonas pasijuto giliai įžeistas. Dumša "su visa muzika" ištarė taip, kad tai nuskambėjo seno klebono ausyse, lyg pienburnio pasišaipymas.

— Nusišnypšk nosį ir eik prie altoriaus, — tarė piktai.

Jaunosios tėvas ir liūdininkai skubėjo pro duris.

Dumša, gražiai išdėlioję markes ant stalo, su jaunąja išėjo paskui.

"Per trumpą laiką vokiečiai nemaža pasiekė, — pagalvojo klebonas, palydėjęs žvilgsniu policininką.—Juk aš pažinojau jo tėvus, jį patį saldainiais apdalindavau... O dabar, mat, policininkas."

Sutuoktuvių apeigas klebonas atliko paskubomis, nepastebėjęs, nei kokius žiedus uždeda jaunavedžiams, nei kiek žvakių dega ant didžiojo altoriaus. Jis net negirdėjo "venicreatur".

Klebonas išėjo iš šventoriaus ir pasuko į kleboniją pro mažuosius vartus, nemaloniai jausdamas, kad jį seka abudu Dumšos.

Pakilo vėjas...

Miške vis dar buvo girdėti šūviai, sutratėjo kulkosvaidis. Klebonas nenoroms stabtelėjo. Užduseęs prie jo pribėgo Dumša.

— Klebone...

— Į vestuves aš neisiu, negaliu, — atsigrįžo klebonas.

— Mes laukėm, pasiruošėm....

Dumšos balse suskambėjo nusižeminimo gaida. Šalia jo stovėjo jaunoji, sunkiai alsuodama.

— Kas ten miške dedasi, a?. — staiga paklausė klebonas, eidamas iš lėto.

Nedrąsiai jį pasekė ir jaunieji.

— Banditus gaudo... Jie smarkiai įsistiprino. Majoras net mūsų drauge neėmė.... — mikčiojo Dumša. — Nepasitiki. Sako, esą mes simuliuojam... Tai ir vestuves keliu.

— Suėmė ką?

— Vakar vieną Gasiūnaitę...

Klebonas paspartino žingsnius. Jaunosios pakumšnotas, Dumša, beveik už akių užbėgdamas, vėl ėmė prašyti kleboną.

— Klebone, bent valandėlei... Tėvai, labai laukia...

— Kada Gasiūnaitę baigs tardyti? — lyg nenugirdęs, paklausė klebonas. — Girdėjau, kad teko jums nuo jos?

— Sako, ryt poryt viešai pakars...— kalbėjo Dumša. — Šaudė iki paskutinio. Mano pusbrolį nukovė...

— Tai tu ją ir suėmei, panie, a? Juk jos dėdė iš to paties kaimo, tavo tėvai su juo bičiuliai... E, jaučiai!

— Kiekvienam savo galva brangesnė, — atsiduso Dumša. — Ne aš suėmiau, klebone, bet vokiečiai. Jie tardo, jie ir kankina. Aš... ką-gi — liepė — ėjau.

Sustojęs prie savo vartelių, klebonas dar kartą atsigrįžo ir pamatė nebe tą Dumšą, kuris buvo zakristijoje. Policininkas stovėjo galvą nunarinęs. "Rodos, išvilkčiau jį iš milicininko milinės," — staiga pagalvojo klebonas, — paduočiau dalgį į rankas, ir Dumša, kaip seniau, plačiai varytų pradalges, o baigęs darbą puikiai užtrauktų "Namo broleliai, namo", kad skambėtų visa apylinkė." "Lietuvis, skurdžius, o toks balvonas",— raizgėsi mintys galvoje.

—Ten šaudo, čia ryt-poryt kars, o mes linksminsimės, — liūdnai, bet atlaidžiai tarė klebonas. — Negražu.

— Tai, kad mane šiai dienai teatleido, — tyliai atsiliepė Dumša. — Ir draugus... Bent vieną dieną reikia pasilinksminti!...

Jo lūpos suvirpo. Klebonas suprato Dumšą.

"Ir kunigas pas Dumšus neatėjo", nuaidės po visą parapiją. "Ir klebonas Dumšus pasmerkė," — kalbės daugelis. "Kas iš jūsų be nuodemės, meskite į jį akmenį" — buvo bepradedąs atsileisti klebonas. Bet staiga prisiminęs, kad policininkas neseniai šaudė į merginą, kad jis ką tik ciniškai rūpinosi savąja galva ir gerbūviu, griežtai savo mintis pasmerkė ir aštriai tarė:

— Ne, ne, aš neturiu laiko, neatėsiu!

II.

Pavakarieniavęs klebonas įėjo į savo kambarį ir ilgai sėdėjo sofoje, mintyse paskendęs. Šitame nedideliame kambaryje, kur kabojo juodas kryžius, stovėjo pailgas rašomasis stalas, keletas kėdžių, didžiulė spinta, kurioje klebonas laikė visos parapijos metrikus ir pundelį savo paties ranka iš kitų parapijų nusirašytų vyskupo Valančiaus pamokslų, jis praleisdavo savo liuoslaikius. Čia jis perskaitė daug knygų, čia mėgino ir pats rašinėti vaizdelius iš senovės lietuvių gyvenimo, tik niekur savo kūrybos nėra spausdinęs.

(Bus daugiau)

EVERYBODY EVERY PAYDAY 10% IN WAR BONDS

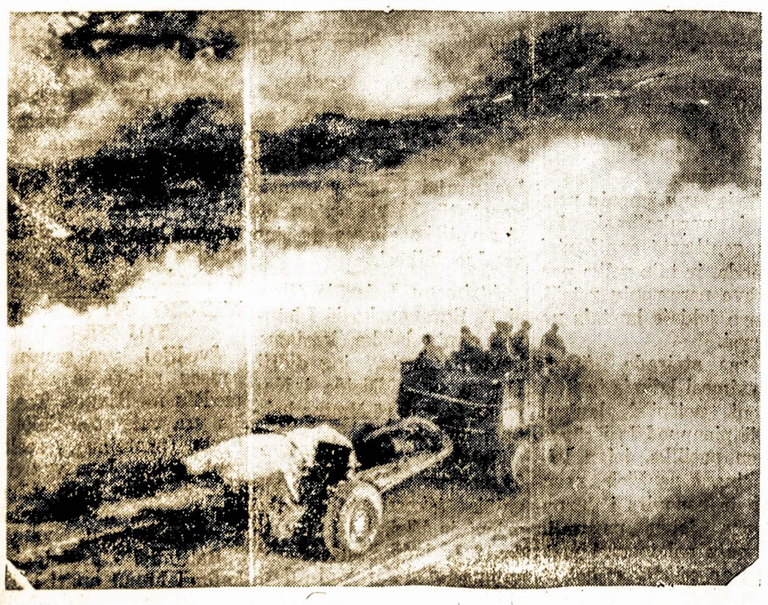

Vaizdas iš amerikiečių kovų Italijoje. Paleisti dūmai apsaugo mūsų artileriją nuo priešo akių. Šitie kovūnai traukia į mūšio lauką.

So. Boston, Mass.

Koks Buvo Vaizdas, Kai Lietuvos Raudonarmiečiai Pasiekė Lietuvos Rubežių?

Apie Lietuvos išlaisvinimą daug korespondentai prirašė, o komentatoriai prikomentavo, bet šiurpulingiausią vaizdą atvaizdino, tai Henry Gladstone.

Pirma, negu mes eisime prie tų karo vaizdų, mes pagalvokime apie laiką, kuriame mes dabar gyvename. Už pavyzdį paimkime Bostoną; čia kasdien būna daugiau kai šešiasdešimt laidotuvių, daugiau, kaip tiek gema, apsiveda, o daugiau, kaip tūkstantis žmonių suserga.

Be štai, ketvirtą valandą iš ryto, kuomet yra saldžiausias miegas, ant mūsų namų pradėtų iš orlaivių kristi bombos. Namai paskęstų liepsnose. Aišku, mes, atbudę, nežinotume kas dedasi, per langus kristume į gatvę, bet parako dūmai neduotų mus atverti akių vokus, liepsnos liežuviai mėtytųsi skersai gatvių ir kaipgi tuomet mes galėtume nusivokti, į kurią pusę bėgti ir kur pasislėpti?

Tą mes čia tik galime vaizduotis, bet Lietuvos žmonės tą pergyveno, kuomet netikėtai užpuolė Lietuvos žmones vokietininkai. Jie išlakstė į visas puses: vieni patraukė į priešingą pusę, kiti susislėpė miškuose, o treti patraukė į rytus. Bet kiek žmogus per dieną gali nubėgti, kuomet tankai lekia trisdešimts mylių į valandą?

Kuo tolyn bėgo, tuo didesnė bėgikų armija darėsi ir skurdas didėjo. Teisybė, Sovietų žmonės jiems visuomet buvo draugiški, bet ką jie galėjo padėti, kuomet jie patys turėjo palikti savo namus ir kartu bėgti? Kad ir geriausia valdžios forma, nuoširdžiausi būtų žmonės, neišvengiamai skurdas palietė visą šalį ir visi kartu turėjo kentėti.

Tačiau, priešui buvo užduotas skaudus smūgis ir jis turėjo trauktis atgal. Raudonarmiečiai artinosi arčiau prie Lietuvos. Lietuvos tautoje kilo didesnis džiaugsmo ūpas. Anot korespondentų ir komentatorių, kai tik iš Minsko vokiečiai buvo išmušti, tai visa Lietuva pradėjo ruoštis pasitikti Lietuvos raudonarmiečius. Sakoma, kad Lietuvos istorijoje nebuvo tokios šventės ir atpusko, prie kurio jie taip būtų ruošęsi. Šeimininkės gamino geriausį maistą, mergelės skynė rugiagėles ir pynė vainikus, o partizanai miškuose laukė, kad kuo greičiau prisidėti prie raudonarmiečių.

Štai ir ta valanda! Saulei tekant, prie Vileikos, ant kalnelio pasirodė pirmas Lietuvos raudonarmiečių pulkas ir vadas užtraukė: **Vilniaus kalneliai, laisviname jus!!!** Šautuvas iškyla oran, vadas krinta kraujų klane, bet kiti užima jo vietą, ir grūda priešus tolyn. Akimirksnyje pasirodo milžinas tankas ir prie būrio stovinčių kaimiečių sustojo. Iš būrio išsmuko dvylikos metų Tadukas ir puolė prie tanko: **"Tėveli, mes jau laisvi!"** Jie apsikabino ir bučiavosi. Bet po trumpos pauzos ir vėl berniuko balsas: **"Tėveli, skubėkime, nes mamytė miršta koncentracijos stovykloje!"** Plieno milžinas sužviegė, metė glėbius dūmų ir pasileido į gilumą Lietuvos. Senutė Lukošaičienė išsiskyrė iš būrio, priėjo prie kraujuose gulinčio vado, lėtai klaupdama, o dar lėčiau tardama žodžius: **"Vade... sūnau Lietuvos... tu pirmutinis atnešei Lietuvai laisvę!"** Su ranka perbraukė per jo galvą, tarsi sutvarkydama jo plaukus, pabučiavo į veidą ir ant jo krūtinės uždėjo

(Tąsa 5-me pusl.)

PAPRASTI DARBININKAI

Greit Reikalingi

BETHLEHEM, Pa. PLANT

of the

BETHLEHEM STEEL COMPANY

Geros Mokestys Pradžiai
Puikiausi Būtai
Progos Paaukštinimams
Transportacija Apmokėta.

Kreipkitės Tuojou Į

U. S. E. S. OFISUS

87 Madison Avenue, New York City

ar į

U. S. E. S. ATSTOVĄ

102 CHAMBERS STREET, NEW YORK CITY.

(263)

TAUTOSAKA

Šaukštas po pietų — nereikalingas.

Su turku neik į pirtį.

Kam Jurgis, o tau dėdė.

Nuosava šiaudinė pastogė mielesnė už svetimą palocių.

Viskam turi būti laikas ir vieta.

Be saiko — niekas nesveika.

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

NEDALINAMA ATSAKOMYBĖ
Mes egzaminuojam akis, rašome receptus, nupiešiam planus.
Darome ir pritaikome akinius kada reikalingi.

(Mes esame darę regėjimo pataisymus viršaus 500 daktarų ir kitokių profesijų žmonėms, taipgi jų šeimoms ir jų pacijantams.)
DRS. STENGER & STENGER
OPTOMETRISTS
394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y
Telephone Stagg 2-8542

J. GARŠVA
GRABORIUS-UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

CHRONIŠKOS LIGOS
ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėšlažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumai, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapumo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.
VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS.
— Vidutinis Atlyginimas —
MEDIKALIS ISTYRIMAS $2.
DR. ZINS (Įsist. 28 m.)
110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square
Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

NOTARY PUBLIC

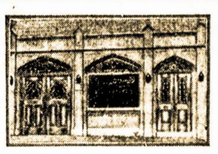

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

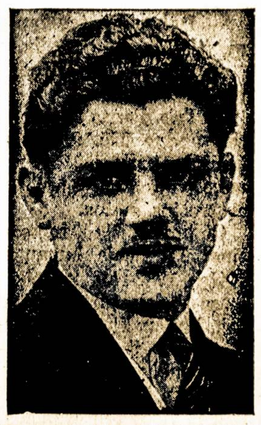

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

PHILADELPHIA, PA.

Stambi Parama Lietuvos Žmonėms

Spalių 22 d., Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto, Philadelphia Skyrius surengė prakalbas, atžymėjimui Lietuvos išlaisvinimo iš hitlerininkų vergovės.

Įspūdingą prakalbą pasakė tautiškos parapijos klebonas, kun. J. J. Žitas. Ragino visus aukoti Lietuvos žmonėms, kiek kas išgali. "Aš, parėjęs namo, peržiūrėsiu namą nuo sklepo iki viršaus, kad neliktų nieko, be ko galėsiu apsieiti. Nors vieną žmogų aprengsiu Lietuvoj..." — sakė jis.

Lietuvos žmonės didžiai įvertins kun. J. J. Žito nuoširdžią paramą. O ką daro Romos trusto kunigai? Vietoj teikimo pagalbos, atkalbinėja savo pasekėjus, kad nieko neduotų **dabar,** kol jie pradės rinkti rūbus, o surinkę, sukraus sklepuose kandims ėsti.

Antras kalbėjo D. M. Šolomskas iš Brooklyno, daugiausia apie Lietuvos padėtį. Nušvietė, kiek lietuviai nukentėjo laike hitlerininkų šeimininkavimo ir kaip tvarkysis Lietuvos žmonės ateityj. Taipgi, nurodė tikslus taip vadinamo Bendro Lietuvių Šalpos Fondo. Pirmiausia įsisteigė raštinę, kurios užlaikymas metams kainuos $35,000. Keli poneliai gaus geras algas, o Lietuvos žmonės, kurie tiek daug nukentėjo nuo barbarų nacių, negaus nei cento. Jie tik šelps Hitlerio bernus, lietuvius kvislingus, pabėgusius švedijon ir kitur, kuomet Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas ruošia jau septintą siuntinį.

Lietuvos pagalbai aukų surinkta $937.06.

Po $100 aukojo Petronėlė ir Antanas Degučiai, kurių du sūnūs tarnauja Dėdės Samo ginkluotose spėkose; Frances ir Petras Kodis; A. Galkus; Phila. Lietuvių Veikiantis Komitetas ir Vytauto Lietuvių Pašalpinis Kliubas, Chester, Pa.

Lietuvių Literatūros Draugijos 141 kp. aukojo $30.

Po $20: P. Puodis ir J. Vogonis.

Po $10: P. Teišerskis, A. Žalis, A. Bakšys, J. Baranauskas, A. J. Pranaitis, A. Marcinkevičia, Moterų Kliubas, Pranas ir Paulina Valentai, J. Nakutis ir J. Rainys.

Po $5: E. Kruvelienė, A. Akulaitienė, E. Mulokiutė, P. Zaleckas, B. Lamsargienė, A. Kupčiunas, F. Navardauskas, S. Rakauskas, Barauskas, J. Bender, M. Mataitis, P. Pilėnas, G. Gustaitis, Ona Kušleikienė, J. Staliulionis, Antanas Biga, Juozas Degutis, H. Padrius, A. J. Smitas, N. Austročienė, N. Gričiūnienė, J. Gružauskas, K. Žilinskas, E. Pildienė, J. ir A. Mesko, M. Abraitienė, A. Merkienė, K. Vaitiekūnas, P. ir T. Bačanskai, Antanina Zigmantavičienė, K. Budžianskas, V. Mačys, A. Galiunas, M. Miliauskienė, O. Žalnieraitienė, J. Murka ir Ch. Stankunas.

Po $2: V. Urlakienė, J. Kaspariunas, M. Globienė, R. Kurlenskis, J. Urbonas, S. Krasnickas, V. Scotch, J. Butvilas ir M. Rainienė.

Po $1: J. Šaškas, K. Juknevičius, J. Zakarevičius, F. J. Tamulis, M. Pajodienė, A. Birunas, A. Bladževičienė, A. Kušleikienė, J. Tamulis, V. Paliepienė, V. Urbienė, J. Kižauskas, K. Masionis, K. Karpavičius, A. E. Dorbuck, A. Paulukaitis, A. Žalis, A. Šalna, J. Urbonas, M. Karnagis, D. Balukevičius, M. Klimas, J. Baranauskas, Ig. Paliepis, O. Paulukaitienė, A. Mattis ir Ch. Povilaitis.

A. Kulikauskienė 50c.

Chesterietis V. Gižauskas surinko nuo savo kaimynų ant blankos $49. Jis gerai darbuojasi rinkime drapanų ir kitokių dovanų.

Reporteris.

So. Boston, Mass.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

gėlių vainiką. Atsikėlus kampu skepetaitės nubraukė ašaras, atsisukus į vąkarus, iškėlė kumštį oran ir su panieka tarė: **"Pasiutę šunys, daugiau negrišite Lietuvon!..."**

Taip, draugės ir draugai, tokių vaizdų pilna buvo Lietuvoj. Padėkime mes jiems, o mes galime padėti. Perskaitę šį vaizdelį, pažiūrėkime į "klazetus," parinkime tuos drabužius, kuriuos nemanome jau daugiau dėvėti; tuos čeverykus, kurie mums permaži- perdideli ir sudarę pundelį, nuneškime į Lietuvai Pagelbos Teik. Komiteto stotį, kuri randasi 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. Kurie jau atidavėme savo drabužius, ateikime į minėtą stotį, prisidėkime su savo darbu, o ypatingai vyrai ir moterys, kurie mokate siūti. **Prisidėkime visi, nes pagalbos šaukiasi visa Lietuva!**

Jaunutis.

Lietuviams Artimas Karaliaučius

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

tokių dirbinių, kaip mašinos, garvežiai, chemikalai, cukrus, pianai, spaustuvių presai ir kiti įrengimai, alus, celiulozas ir daug kitų produktų.

Žymesnieji Pastatai

Vienas žymesniųjų Karaliaučiaus pastatų yra vadinamoji Pilis (Schloss) su 277 pėdų aukščio gotišku bokštu. Pilis buvo pradėta 1255 metais. Daug vėliau, 1592 m. buvo dastatyta koplyčia. Joje vainikavosi Prūsų karalius Fridrichas Pirmasis 1701 m. ir Wilhelmas Pirmasis 1861 m. Pilies katedra buvo pradėta statyt 1333 metais, panaujinta 1856 m. Katedros bokštas turi 164 pėdas aukščio, o šalia katedros yra filosofo Kanto kapas.

Pradiniai Karaliaučiaus Pilis buvo vokiečių kryžiuočių komandos lizdas, o paskui — Prūsijos kunigaikščių sėdyba.

Universitetas

Karaliaučiaus universitetas gana senas, Prūsų kunigaikščio Alberto Pirmojo įsteigtas 1544 metais, kaipo "grynai liuteriško" mokslo įstaiga. Universitetas turi garsią astronomijos observatoriją, didelį knygyną su virš 250,000 knygų (jeigu naciai daugelio jų nesudegino). Karaliaučiaus universitetas tai pat turi nuosavą botaniškąjį (augalų) parką, zoologijos (gyvūnijos) muzejų, geras laboratorijas ir brangių matematiškų ir gamtmoksliškų raštų rinkinius. Vienas garsiausių šio universiteto profesorių buvo Immanuelis Kantas, kuriam ir paminklas pastatytas 1864 metais.

Karaliaučiuje pirm karo buvo keturios aštuonklasės gimnazijos su klasikine programa, trys didelės verslo - prekybos mokyklos, tapymo (piešimo) akademija ir muzikos konservatorija.

Senienų Muzėjus

Karaliaučius buvo paskilbęs savo gydytojais-chirurgais ir ligoninėmis. Mieste yra keli muzėjai, o žymiausias tai senovinių Rytinės Prūsijos palaikų muzėjus, kuriame yra atkasenų net iš akmenų gadynės, atseit iš tų laikų, kada žmonės dar nežinojo, kaip išsikast ir apdirbt varį, geležį bei kitus metalus, taigi dirbo sau akmeninius įrankius.

Yra du dideli gražūs miestiniai parkai ir zoologijos daržas.

Karaliaučius jau prieš Pirmąjį Pasaulinį karą buvo stipri tvirtovė. Naciai, žinoma, dar daugeriopai ją sustiprino ir paplatino. Aname kare rusų armija buvo beveik pasiekus Karaliaučių. Rusų žygius tada Rytinėje Prūsijoje, tačiaus, vėjais paleido tokie vokiečiam parsidavėliai, kaip gener. Rennenkampfas ir kiti komandieriai iš vokietės -carienės partijos, tuometiniai kvislingai.

Kas kita yra dabartiniai Raudonosios Armijos vadai. Jų kovūnai paims Karaliaučių ir maršuos į Berlyną.

J.C.K.

Lietūs Italijoj vėl trukdo talkininkus.

TAUTOSAKA

Čigono akys dūmų nebijo.

Geriausias juokas paskutinio.

Su galva sienos nepramuši.

Ir kopūstas turi galvą, bet galvoj—tik kočėnas.

Jubilėjinis Dienraščio Laisvės Koncertas

Sveikinkime savo dienraštį Sidabrinio Jubilėjaus proga! Masiniai dalyvaukime Jubilėjaus minėjimo Koncerte, 12 d. lapkričio-Nov. 12, Brooklyn Labor Lyceum, 949 Willoughby Ave.

Puiki programa ir gera orkestra šokiams.

Koncertas prasidės 3:30 val. po pietų. Šokiai nuo 7 val. vakaro.

Koncertui įžanga 80c, $1.25 ir $1.50. Vien tik šokiam įžanga 60c. Valdžios taksai įskaityti.

JIE BUS JUMS DĖKINGI

Amerikos ir jos talkininkų artėjančios pergalės džiaugsmo proga ir Lietuvos išlaisvinimo proga užrašykite dienraštį Laisvę kaipo dovaną savo pažystamiems ar giminėms, kurie dar nėra jos užsisakę.

Laisvės kaina metams $6.50. Pusei metų $3.50.

Brooklyne, kur reikia lipdyti stampas Laisvės kaina $7 ir $3.75 pusei metų.

Išpildykite žemiau tuščias vietas, iškirpkite ir kartu su mokesčiu už naują prenumeratą prisiųskite Laisvei šią formą.

Čia randate $_____už Laisvės prenumeratą naujam skaitytojui ir prašau siuntinėti dienraštį po šiuo vardu ir antrašu:

Vardas.....

Antrašas.....

Miestas.....

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKIA VYRŲ

NUOLATINIS DARBAS
KARO METU IR PO KARO DARBAS
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS
GERA ALGA
Išsilavinimo Nereikalaujama
Reikalingas U.S.E.S. Pareiškimas
Kreipkitės Asmeniškai

Pequanoc Rubber Co.
MAIN ST. BUTLER, N. J.
(261)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

SALDAINIŲ PARDAVINĖTOJOS

AUKŠTESNĖS ALGOS
PRISIDEDA NUOŠIMTIS
PILNO LAIKO DARBAS
DIDELĖ DEPARTMENTINĖ KRAUTUVĖ
PASTOVUS DARBAS
TAIPGI
PILNAM LAIKUI SALDAINIŲ PAKUOTOJOS
OFISO MERGINA
SU ŠIEK-TIEK ŽINOJIMO
STENOGRAFIJOS
PASTOVUS DARBAS
Kreipkitės
Mr. Vilendrer
15-TOS LUBOS
116 W. 32ND ST., NEW YORK.
(260)

MEDŽIO APDIRBIMO
FABRIKUI REIKIA
MOULDERIŲ
DARBININKŲ PRIE MAŠINŲ
VYRŲ PRIE PATAISYMŲ
PAPRASTŲ DARBININKŲ
PAGELBININKŲ
GERA ALGA. DAUG VIRŠLAIKIŲ
ECKENROTH & CO.
901 EAST 5TH ST., N. Y. CITY.
Važiuokite 8th St. Crosstown Autobusu. (261)

PAPRASTI DARBININKAI. Priekinių Vagonų Aptarnautojai. Alga 79c į valandą, laikas ir pusė po 8 valandų. Kreipkitės Bush Terminal R. R. Co., 48th St. ir 1st Ave., Brooklyn. Klauskite Mr. Archer. (257)

REIKIA VYRŲ!! ELEKTRIKŲ!

Triuškinti Japonus!!!

Lavinti ir nelavinti vyrai reikalingi svarbiam karo, bėgių sunėrimam bei suleidimam, rankų darbas.
Dienom ir Naktim 10 val. šiftas.
Čia yra proga sutriuškinti Japonus! Bi kas su 2 gerom rankom yra mielai laukiamas.
MODERNINIS FABRIKAS
MIDTOWN MANHATTAN
GERA ALGA
Klumpp Manufacturing Co.
305 East 46th St., New York City.
(260)

APVALYTOJAI
Puikiausios darbo sąlygos.
44 VALANDŲ SAVAITĖ
GERA ALGA
PROGA VIRŠLAIKIAMS
RIVERSIDE CHURCH
RIVERSIDE DRIVE & 122ND ST.
Telephone MONUMENT 2-2900.
(258)

APVALYTOJAS
NUOLATINIS DARBAS
5 DIENŲ SAVAITĖ
Kreipkitės Asmeniškai
AMERICAN THREAD CO.,
260 West B'way, N. Y. Room 803
(255)

Veiklus Amerikonas
Kuris nori uždirbti daugiau negu vidutiniai. Nuolatinis, švarus, sveikas, išlaukinis darbas vienam, kuris pasirodys tinkamu. Prisilaikoma WMC taisyklių.
Rašykite Pasimatymui
Krug Baking Co. of N. J.
30 No. Maple Ave., Ridgewood, N. J.
(255)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI - VYRAI

Greit Reikalingi
BUDAVOJIMUI
KOVOTOJŲ P-T LAIVŲ
Prie
ELECTRIC BOAT CO.,
ELCO NAVAL DIVISION
BAYONNE, N. J.
DIRBTUVĖS MAŠINISTAI
PRIE STALO IR SUSTATYMAM
MECHANIKAI
PLOKŠČIŲ METALO
DARBININKAI
ELEKTRIKAI
LAIVŲ BUDAVOTOJAI
PAGELBININKAI —
PAPRASTI DARBININKAI
SARGAI.
Puikiausios darbo ir važinėjimo sąlygos.
AUKŠTOS ALGOS
48 VALANDŲ SAVAITĖ
ALGA UŽ 52 VALANDAS
KREIPKITĖS NUO 9 IKI 5 P.M.
KASDIEN
U.S.E.S.
606 BROADWAY, BAYONNE, N. J.

VYRAI

Sandėlio Darbas.
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
40 VALANDŲ 5 DIENŲ SAVAITĖ
Kreipkitės
A. & P. Grocery Warehouse
59-10 DECATUR STREET
RIDGEWOOD, BROOKLYN
(259)

VYRAI

Patyrimas Nereikalingas
Daliai Ar Pilnam Laikui
GERA ALGA
Linksmos Darbo Sąlygos
Duodame Uniformas. Daug Kitų Darbininkams Pagelbų
Kreipkitės Ištisą Savaitę
PIERCE LAUNDRY
55 Freeman St.,
Brooklyn, N. Y.
(8th Ave. GG Traukiniu Greenpoint Ave.)
(IRT Queens Traukiniais Vernon Ave.)
(Crosstown—Graham Ave.—Lorimer St. Gatvekariais iki Freeman St.)
(256)

Medžio Darbininkai
Geležies Darbininkai
Sustatytojai
Paprasti Darbininkai
Ir Pagelbininkai
Nuolatinis Darbas
Dabar ir Po Karo
Daug Viršlaikių
PRISILAIKOMA WMC TAISYKLIŲ
ADAM BLACK & SONS
TONNELE AVE.
PRIE CIRCLE
JERSEY CITY, N. J.
(259)

SANDĖLIO RAŠTININKAS—DRAIVERIS
Plumbing Reikmenys. Patyrę ir be patyrimo. Gera alga. Brooklyne rezidencija.
Galinti rašyti ir skaityti angliškai
PResident 4-5405.
(255)

VYRAS IR MOTERIS, VALYTOJAI
NUOLATINIS DARBAS.
PRIŽIŪRĖTOJU PRIE PUBLIC SCHOOL NO. 169,
44TH ST. & SEVENTH AVE., BROOKLYN.
(255)

REIKIA MOULDERIŲ IR PAGELBININKŲ
Nuolatinis Darbas. Gera Alga.
GEORGE PALESTRO FOUNDRY
428 East 23rd St., N. Y.
GRamercy 5-8063
(259)

MERGINOS--MOTERYS

$23.44 — $24.50
Patyrimo Nereikalaujama. 46—48 valandos dienomis-naktimis, abelnai interesingas darbas egzaminavimo-pakavimo-vyniojimo, išsiuntimo ir aptarnavimo departmente didelei Knygų Išdirbystės Kompanijai.
Kreipkitės visą savaitę
508 W. 26TH ST.
8-tos lubos. (258)

ŠEIMININKĖ PATYRUSI. GRAŽUS NAMAS. ATSKIRAS KAMBARYS, VIENAS VAIKAS. $125 Į MĖNESĮ. KREIPKITĖS SEKMADIENIAIS, PIRMADIENIAIS, ANTRADIENIAIS.
DEWEY 2-4210.

MERGINOS--MOTERYS

LENGVAS ŠVARUS DARBAS
NUOLATINIS DARBAS
GERA ALGA
POKARINĖ PROGA
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
UNIJINĖ DIRBTUVĖ
Kreipkitės
SHOUP-OWENS, INC.
130 Railroad Ave.,
Hackensack, N. J.
Reikalingas atliekamumo paliūdijimas.
(259)

DARBAS PRIE STALO
Knygų apdirbimo. Sudėjimo ir dratu sagiotojos.
NUOLATINIS DARBAS. UNIJA.
L. MIDDLEDITCH CO.
75 VARICK ST.,
N. Y.
(256)

MOTERIS VALYMUI OFISŲ
5 vakarus—5 iki 11 P.M.,
60c VALANDAI; NUOLATINIS DARBAS.
THE F. & M. SCHAEFER BREWING CO.,
430 KENT AVE., BROOKLYN.
(255)

OPERATORĖS
BŪTINAS LENGVAS DARBAS
UŽDIRBA AUKŠTAS ALGAS
48 Valandų Savaitė
KLEAR-VU PRODUCTS CO.
133 MONROE ST., NEWARK, N. J.
(255)

REIKIA MERGINŲ IR MOTERŲ
Patyrimas Nereikalingas
FABRIKO DARBAS
173 Hudson St., N.Y.C.
(264)

MERGINOS 16 IKI 35
Dirbti Gyvybiniam Apsigyvinimo Fabrike Greenpointėje
Dienų Darbas 7 A.M. iki 3:30 P.M.;
Naktų darbas 4 P.M. iki 12:30 P.M.
Mokinėms mokestis virš 60c į valandą, po 6 mėnesių pamatinė kaina virš 70c į valandą.
MUZIKA LAIKE DARBO
CLAROSTAT MFG. CO., INC.,
544 Morgan Ave., off Meeker Ave.
Matykite MISS CURCIO
Reikia turėti USES paliuosavimą ir būti U.S. Piliete. (255)

MERGINOS 16 IKI 35
Dirbti Gyvybiniam Apsigyvinimo Fabrike Greenpointėje
Dienų Darbas nuo 8 A.M. iki 5 P.M.
55c į valandą laike mokinimosi ir pamatinė kaina 65c po 6 mėnesių. Laikas ir pusė virš 40 valandų.
MUZIKA LAIKE DARBO
CLAROSTAT MFG. CO., INC.,
285 N. 6th St., off Metropolitan Ave.
Matykite Miss Hirsch
Reikia turėti USES paliuosavimą ir būti U.S. Piliete. (255)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI KAIPO KEPĖJAI
Patyrimas Nereikalingas
GERA PROGA
NUOLATINIS DARBAS
California Pie & Baking Co.
300 DOUGLASS ST. (Arti 4th Ave.)
BROOKLYN.
(256)

UŽSAKYMŲ RAŠTININKAI IR PAKUOTOJAI
Smulkmenų, Rašomųjų Medžiagų ir Geležinių Daiktų Krautuvė.
25—50 METŲ AMŽIAUS
KREIPKITĖS PO
216 WOOSTER ST., N. Y. C.

PAPRASTI DARBININKAI
40 Valandų Savaitė
75c Į VALANDĄ
Laikas ir pusė už viršlaikius
M. W. PARSONS CO.
34 34TH ST.,
BROOKLYN.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8003 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 52 Meserole Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD JOHN COSGROVE
52 Meserole Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10382 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1240 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
OTTO KOSTER
1240 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10388 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 401 Cortelyou Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LOUIS HOROWITZ
401 Cortelyou Rd., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5027 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 256 Union Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
KLEMENTS DEPS
256 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 7745 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 371 Union Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HYMAN GOLDSTEIN
371 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10310 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 311 So. 2nd Street Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
NATHAN TREISER
311 So. 2nd St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1876 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 229 Hopkins Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SOLOMON GLUCK
229 Hopkins St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10395 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6742 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN J. AJERSCH
6742 — 5th Ave., Brooklyn, N. Y.

KADA BŪSITE NEW YORKE

LAISVĘ
Galite Gauti
ANT TIMES SQUARE
Ant Kampo 42nd St.
ir 7th Avenue.
Prieš Grand Bar & Grill.

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine Liquor

Pirkite Karo Bonus!

What You Buy With
WAR BONDS

Essential in the equipment of every Soldier, Sailor, Marine or Flyer is a first aid kit, consisting of bandages and antiseptics for instantaneous use. These materials are packed into a compact box and cost about $1.50 each.

We need millions of these first aid kits for emergency treatment. They are also used by Red Cross workers, in field hospitals and wherever needed until hospital treatment may be obtained. Even a child could buy one or more of these kits through purchase of War Stamps. Buy War Bonds and Stamps every pay day and invest at least ten percent of your income in these government securities.

U.S. Treasury Department

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Lietuvio Kovotojo Šeima Padidėjo

Mrs. Frances Pavilonis susilaukė gražaus, sveiko sūnelio spalių 17-tą. Mažasis pribuvėlis auga, motina sveiksta. Pirmagimis, tur-būt, gaus vardą Algirdo, kovotojo tėvo, kadangi jaunutė Frances ir visa šeima juomi didžiuojasi. Žinoma, ne be priežasties.

Leitenantas Algirdas Pavilonis nuo mažystės buvo rimtas, darbštus ir gabus vaikas. Sunkiai dirbančios motinos auklėtas, jis išmoko branginti darbą. Nežiūrint, kad jaunas išėjo darban, likusias nuo dienos darbo valandas neeikvojo veltui, mokinosi šio to. Ypatingai mylėjo orlaivystę. Išėjęs kariškon tarnybon buvo pasiųstas į orlaivininkų mokyklą ir joje sekmingai dasisiekė piloto-vairuotojo vietos..

Užjūriuose Algirdas tarnauja jau apie 7 mėnesiai. Jo Thunderbolt (žaibo) kovotojų grupė buvo viena iš pirmųjų, dalyvavusių invazijoj Normandijon. Rugpjūčio mėnesį jis jau turėjo savo kreditui 35 misijas virš priešų okupuotos Europos. Už tuos sekmingai atliktus žygius buvo pagerbtas Orlaivininko Medaliu su trimis Ąžuolo Kekėmis (Air Medal with three Oak Leaf Clusters). Iki pastarųjų laikų jis buvo jau atlikęs virš 60 skridimų ir toliau sekmingai tebenaikino barbarus nacius.

Algirdas, beje, yra narys Lietuvių Darbininkų Susivienijimo. Vera Šibeikienė, Algirdo motina, ir Elenora ir Antanas Mackevičiai, Frances tėvai, labai linksmi, susilaukę anūko. Džiaugiamės ir mes, kad gerų laisviečių šeima auga.

Trys Sulaikyti Dėl Blogdarybių

Pereitą ketvirtadienį suareštuoti ir sulaikyti po kaucijomis trys jauni vyrai, kurie, kaip sako policija, prisipažinę atlikę New Yorke ir apylinkėse 20 apiplėšimų bėgiu 30 dienų.

Areštuotais yra: brooklyniečiai Anthony Capuccio, 22 m., gyvenęs 324 S. 5th St. ir Peter Peetz, 26 m., 179 Marcy Ave. Trečiasis, Dominick de Santis, 22 m., gyveno 109 Baruch Pl., New Yorke. Du sulaikyti po $10,000 kaucijomis, o Capuccio po $20,000, kadangi pas jį radę 2 revolverius ir 50 šovinių, kuriems jis neturėjo leidimo.

Jeigu Kainų Kontrolės Nebūtų

Štai, kaip eitųsi su kambariais ir jų rendomis, jeigu nebūtų kainų kontrolės.

Šiomis dienomis atkreipė Kainų Administracijos domę skundai, kad norintiems išrendavoti rakanduotus kambarius, norima įbrukti ir rakandai. Vienas iš tokių skundų ir tyrinėjimo pasekmių paskelbta viešai spaudoje.

Leonard Bernstein, 26 metų amžiaus kompozitorius ir orkestrų vadas, užėjęs ant rendos 4 kambarių apartmentą 40 W. 55th St., New Yorke. Kambarių savininkas Ted Peckham mielai norėjęs juos išrenduoti už legališkai nustatytą tokiem kambariam rendą, $125 per mėnesį. Bet kaipo sąlygą, pasiūlęs pirkti ir ten esančius rakandus. Už juos pareikalavęs $2,500. Kompozitorius sakė, jog tie rakandai "seni ir ištižę." O Kainų Administracijos tyrinėtojai juos įkainavo vertais ne daugiau $650.

Pirkite Karo Bonus!

Tas Įspūdingas Koncertas Jau Visai Netoli

Laisvės metiniame koncerte, kuris šiemet yra ir jubilėjinis, brooklyniečiai ir iš apylinkių atvykę svečiai turės progos pasigrožėti daug kuo:

Labai mielomis ir žavingai mums sudainuotomis lietuviškomis dainomis. Jas girdėsime iš svečių-viešnių dainininkų **Harmonijos Grupėje** iš Boston, Mass. ir iš žymiosios solistės **Birutos Ramoškaitės.** Tai lietuvių dainos pažibos.

Bendrojo meno suteiks žymūs svečiai: solistas dainininkas **Boris Borodin,** basso; smuikininkė **Harriet Griffith** ir **Rusų Šokikų Grupė.**

Laisvės skaitytojai, rėmėjai ir prietelial, prie pasigrožėjimo programa, pasidžiaugs dar ir tuomi, kad tas gražus vakaras pažymi dienraščio Laisvės įmaršavimą jau į antrą ketvirtadalį šimtmečio.

Ir, kaip visuomet, turėsime tolimų svečių. Nežiūrint šiemetinių sunkumų išlikti iš darbo ir kitko, daugelis dienraščio patrijotų planuoja turėti savo atostogas, atlankymus saviškių ir atlikimus didmiestyje kitų reikalų greta Laisvės koncerto. Reiškia, giedra ar audra, lengva ar sunku keliauti, mažiau ar daugiau nuovargio bus atvykstantiems, bet Laisvės koncerte turėsime daug tolimų svečių.

Taigi, visų laukia puiki programa, džiaugsminga sukakties iškilmė ir smagus pasimatymas su senais draugais ir naujais pažįstamais dienraščio Laisvės koncerte lapkričio 12-tą, Labor Lyceum salėje.

Visi kviečiami, visi prašomi įsigyti iš anksto tikietus. Sėdynės yra rezervuotos, iš anksto perkant tikietą galite pasirinkti sau patinkamiausią vietą.

Wagneris apie Roosevelto Darbų Rekordą

Kalbėdamas masiniame mitinge Schenectady mieste (jo kalba perduota ir per radiją) pereitą penktadienį senatorius Robert F. Wagner pateikė štai kokių faktų darbų ir abelnai žmonių gerovės klausimu. Jisai sakė:

"Mano Draugai:

"Aš sugrįžau į Schenectady pasikalbėti su jumis apie problemas darbų ir gerovės po karo. Sekama po laimėjimo karo ir įsteigimo pastovios taikos ši problema yra vyriausia Amerikos žmonėms.

"Aš tikiu, kad aš galiu padėti pasitikti tą problemą konstruktyviai ir žmoniškai. Mano rekordas yra mano įrodymu. Dėl to aš kreipiuosi į jus, kad jūs pareikštumėt manimi pasitikėjimą pasiutimu manęs atgal į Senatą.

"Aš esu įsitikinęs, kad palikimas demokratinės administracijos yra būtinas išrišimui tų problemų gerovei eilinės Amerikos šeimos. Dėl to aš raginu — aš pranašauju — didele didžiuma balsų vėl išrinkti prezidentu Franklin D. Rooseveltą."

Priminęs, kad ir ponas Dewey kalba apie darbus, Wagneris ragino pagal praeities faktus spręsti kandidatų pažadus ateičiai. Jis nurodė, kad jau pirm pradėjimo gauti karinių darbų užsakymus, tarp 1933 ir 1939 metų, Roosevelto administracija, be kitko, padarė štai kokių pagerinimų:

Viso krašto įplaukos pakilo nuo 40 iki 70 bilijonų per metus.

Algos pakilo nuo 28 iki 44 bilijonų per metus.

Farmerių įplaukos pakilo nuo mažiau trijų iki virš 5 bilijonų per metus.

Bankų bankrutai nuo buvusių 1300 vienais 1932 metais sumažėjo iki 42 1939 metais. Biznių bankrutai sumažėjo ant pusės.

Civilinių darbininkų buvo samdoma daugiau 6 milijonai. O bildingų statyba padaugėjo net 5 kartus.

Wagneris pabrėžė, kad ponas Dewey, bandydamas Hooverio depresiją primesti Rooseveltui, bando apmonyti Amerikos žmones.

Jis toliau nurodė, jog laike Roosevelto administracijos "jėjo mūsų kasdieninėn kalbon visai nauji žodžiai." Ta naujovė, sakė jis, yra: apdraudimas-apsauga taupmenų bankuose, nedarbo ir senatvės apdraudos, socialis saugumas, šalinimas laužynių ir statyba pigiomis rendomis namų, įstatymais apsaugotos kolektyvės derybos tarp darbininkų ir industrijos savininkų.

Čia Wagneris prisiminė apie savo nuopelnus žmonių gerovei, sakydamas:

"Jūs visi žinote, jog kožnas iš tų žodžių pirmu kartu buvo įrašytas įstatymuosna per bilius, už kuriuos aš kovojau— ir kurių didžiumą aš pirmiausia pasiūliau ir populiarizavau. Jūs visi žinote, jog aš dabar turiu bilius Kongrese praplėtimui tų programų — ypatingai socialio saugumo — ir aš noriu jūsų paramos tam tikslui."

Wagneris priminė, kad Dewey daug prikalbėjo apie rožėmis klotą gyvenimą, jeigu jį išrinktų, bet niekur nepasakė, kaip jis tuos darbus duos. Wagneris sako, jog tos Dewey kalbos reiškia tiek, kiek reiškė Hooverio pažadai dviejų mašinų garadžiuje ir vištos kožname puode. O kada Dewey kalba, tai Roosevelto administracija veikia. Tarpe daugelio Roosevelto kitų planų, kaip nurodo Wagneris, yra šie:

Paleisti privatiškas šapas pirmiausia pradėti gamybą civiliniams tuojau po sumušimo Vokietijos. Tas padės duoti darbus.

Atleisti tuojau po karo kai kuriuos karo laiko suvaržymus, prilaikant tik tiek, kad išvengti infliacijos.

Grįžtantiems iš kariškos tarnybos pagelbėti gauti darbus ir įsteigti socialės apsaugos daugelį formų pagelbėjimui veteranams mokintis ir sugrįžti į civilį gyvenimą.

Pagelbėti farmeriams parėmimu produktų kainų, padėjimu įsigyti mašinų ir žemės, kaimo elektrifikacija, žemės apsauga ir derliaus apdrauda.

Per draugiškus ryšius su užrubežiu gauti iš ten užsakymų.

Visi virš minėti ir daug kitų tolygių Roosevelto administracijos veiksmų duos daugiau darbų.

Pirmas Sniegas

Spalių 27-tos rytą per apie valandą laiko New Yorke ir apylinkėje protarpiais krito snaigės, kadangi buov pusėtinai vėsu, tik 41 laipsnis šilumos. Žemiausia tos dienos temperatūra buvo 35. Bet tai nebuvo rekordinė: 1927 metais tą dieną buvo 74 laipsniai, o 1931 m.—27 laipsniai.

Šio Karo Veteranas Aplankė Laisvę

Visai netikėtai Laisvėn užėjo Juozas Grigas, iš Worcester, Mass., penktadienį. Malonu buvo su svečiu susitikti ir pasikalbėti. Šis jaunuolis užsitarnauja didžiausios pagarbos iš visų laisvę mylinčių žmonių.

Juozas Grigas savanoriu įstojo Kanados armijon dar 1940 metais, prieš Amerikos įstojimą į karą. Ilgokai buvo Kanadoje, paskui Anglijoje, o paskui mūšiuose. Juozas dalyvavo kovose Sicilijoj ir buvo sužeistas. Buvo apdovanotas už drąsą. Buo patekęs nelaisvėn, bet sekmingai išsilaisvino. Dabar paleistas iš kariuomenės.

Sugrįžus Amerikon, buvo paklaustas, ką jis mano daryti. Juozas atsakė, kad jis sutinka savanoriu stoti į Amerikos armiją. Pirmadienį eisiąs ant sveikatos patikrinimo. Jeigu fiziškai pasirodys sveikas ir bus priimtas, Juozas vėl trauks į karą pabaigti mirtinąjį žmonijos priešą.

Apie šio jauno kovotojo pasiaukojimą ir ideališkumą galima spręsti ir iš to, kad aplankęs įstaigą, pasikalbėjęs su draugais ir draugėmis, Juozas Grigas paaukojo Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetui dėl Lietuvos žmonių visą vieną kanadietišką čekį — net $35! Ar bereikia gražesnio pavyzdžio, kaip paremti Lietuvos žmones, nukentėjusius nuo karo?

Rep.

Fort Tilden kariškiai, Rockaway, pasiskyrė dainininkę Doris Day "pin-up" motina. Ji turi dviejų metų kūdikį, bet suranda laiko tankiai padainuoti kariškiams.

Brooklyno YWCA jau sukėlus $29,068 savo veikimo budžetui. Siekia sukelti $55,000.

Richard Simeon, 60 m., rastas kabant po medžiu Central Parke. Menama, kad pats nusižudęs.

Fort Bragg barakų gaisre mirtinai apdegęs newyorkietis leitenantas Jules Stein.

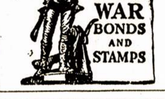

Gardene Rengiama Mitingas Pasveikinti Sov. Sąjungą

Amerika, tankiai vadinama "sulydomuoju puodu," turi daug panašumo Sovietų Sąjungai, kuri tarp savo rubežių turi 189 skirtingas rases, tautas ir gentes. Jos kalba 150 skirtingų kalbų ir tarmių, o sugyvena harmoningai plote žemės, kuris prilygsta vienam šeštadaliui žemės paviršiaus.

Bėgiu pastarųjų 27 metų po išsikūrimo Sovietų Sąjungos seni prieš nusistatymai, nesusipratimai ir blogas atsinešimas pranyko, o jų vietoj turime kooperaciją, susipratimą ir visuotiną laisvę visų Sovietų piliečių. Įvairiausių tautų kilmės žmonės turi pilniausias galimybes vystyti savo kultūrą, industrijas ir įstaigas.

Taip kraštui buvo lemta vystytis nuo pat pirmos dienos darbininkų ir valstiečių valstybės gyvavimo. Už 9 dienų po įsteigimo Sovietų santvarkos Lenino ir Stalino išleista proklamacija pareiškė:

Lygybė ir savyvalda visiems žmonėms.

Teisė žmonėms apsispręsti net iki atsiskyrimo ir sudarymo nepriklausomų valstybių.

Prašalinimas visų nacionalių ir nacionalistiniai-religinių privilegijų ir restrikcijų.

Laisvė vystytis tautinėms mažumoms ir etniškoms grupėms, gyvenančioms Tarybų Sąjungos ribose.

Šeima tautų, išsivysčiusių taikoje ir susijungusių į galingą pavyzdį tautų vieningumo, dar daugiau sustiprėjo ir pasiryžo naciams užpuolus Sovietų Sąjungą. Jėga susipratimo ir kooperacijos, greta meilės savo kraštui, davė galimybę Sovietų žmonėms ištrenkti atgal fašistus, kurie sunaikino tautinę kultūrą, sukriušino laisvą mintijimą ir išstatė vienus žmones prieš kitus.

Corliss Lamont, National Council of American-Soviet Friendship, Inc., taip apibudina tą Sovietų Sąjungos tautų vieningumo reikšmę:

"Sovietų Rusijos atsinešimas į mažumas sudaro didžiausią nemilitarišką pergalę ant Ašies. Sudaro dviem atžvilgiais. Tas atsinešimas buvo labai dideliu ir stipriu elementu sucementavimui Sovietų moralo nuo vieno galo krašto iki kitam. Pasauliniai jis padėjo sumobilizuoti fašistų prispaustus žmones Europoje ir Azijoje stoti su Jungtinėmis Tautomis.

"Tie žmonės aiškiai suprato, kad Sovietų politika link rasių ir tautų yra visiškai priešinga nacių ir fašistų politikai."

Mitinge Bus Nepaprasta Programa

Minėjimas 27-to gimtadienio ir 11 metų nuo įsteigimo diplomatiškų ryšių tarp Amerikos Jungtinių Valstijų ir Tarybinių Respublikų Sąjungos įvyks lapkričio 16-tą, Madison Square Gardene. Pirmininkaus gerb. Joseph E. Davies. Kalbės Anglijos ir Sovietų Sąjungos ambasadoriai, taipgi žymūs unijų vadai. Gros Leopold Stokowskio vadovaujama orkestra. Dainuos Metropolitan Operos sopranas Jarmila Novotna. Kompozitorius Roy Harris, Margaret Webster, Norman Corwin ir William Morris, Jr., vadovaus perstatymui dramatiško spektaklio, specialiai parašyto tam vakarui.

Organizacijom Prašymas

Organizacijos prašomos paimti iš anksto platinti tikietų. Visi norinti dalyvauti raginami tikietus iš anksto nusipirkti savo organizacijose. Sėdynės visos rezervuotos. Tikietų kainos 60c, 85c, $1.20, $1.80 ir $2.40.

Let Your Answer to Bombs Be—*BONDS!*

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. *It does!*

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stelčius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieinamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191.

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. ● BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

LITUANICA SQUARE **RESTAURANT**
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS ŠEŠTADIENIAIS, SEKMADIENIAIS IR KITOKIOSE ŠVENTĖSE
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

How To SAVE on CHRISTMAS Gifts FOR THOSE YOU LOVE!
SHOP AT LIPTON'S

Daimonto Žiedai nuo $19.95 ir aukštyn

Vyriškas Žiedas $19.95 ir aukštyn

BIRTHSTONE Žiedai $6.95 ir aukštyn

Už Mažus Rankpinigius Palaikysime Jums KALĖDŲ DOVANĄ
UŽSISAKYKITE ANKSTI

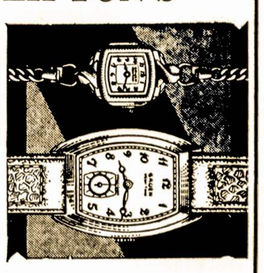

IN OUR Gift Department JEWELRY GIFTS AT MODERATE PRICES

Mes Turime Įvairių Rūšių Laikrodėlių
BULOVA
BENRUS
GRUEN
LONGINES
JULES
JURGENSEN

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND ST., B'KLYN. ST. 2-2173 ADARA VAKARAIS